

ENTREVISTA AL CARDENAL GREGORIO ROSA CHÁVEZ, BISBE AUXILIAR DE SAN SALVADOR

La lluita de Romero és el camí

P 4-5

El Papa ratifica el seu missatge a «Catalunya Cristiana»

La catedral de Barcelona ha acollit la missa d'acció de gràcies pel número 2.000. El fundador, Mn. Joan E. Jarque, ha rebut l'agraïment dels celebrants (a la foto amb els bisbes auxiliars de Barcelona).

P 16-17

Agustí Codinach

L'Osservatore Romano

El director Jaume Aymar entrega a Francesc l'exemplar número 2.000.

Pensant-ho millor

«Vence't a tu mateix»

Josep M. Alimbau Argila

Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

Santa Teresina de l'Infant Jesús, doctora de l'Església, patrona de les missions, que va morir als 24 anys, escrivia:

«Érem al safareig. Una germana m'esquitxava amb aigua bruta la cara sempre que treia la roba de l'aigua. La meva primera intenció era tirar enrere i assecar-me el rostre. I així demostrar a la germana, que em mullava. Però, de seguida vaig pensar que era una ocasió perduda rebutjar uns tresors que m'eren oferts tan generosament. I no vaig demostrar ni vaig traslluir la meva lluita interior. Em vaig esforçar a vence'm a mi mateixa i vaig desitjar rebre molta aigua bruta. Al final, havia trobat el gust en aquest nou gènere d'aspersió. Em vaig prometre que tornaria al safareig. Vaig veure que era ple de petites coses i tresors... que ens santifiquen. Mare estimada, soc una ànima molt petita que només pot oferir a Déu coses molt petites i insignificants, com el venciment del meu amor propi, i que donen tanta pau a l'ànima. Faig el propòsit de controlar-me més, la propera vegada que vagi al safareig.»

Tres evangelistes posen en boca de Jesús: «Nega't a tu mateix. Pren la teva creu. I se-

gueix-me.» El Regne de Déu... al nostre interior. W. James, pare de la psicologia moderna als Estats Units d'Amèrica, metge, filòsof i psicòleg afirmava: «Un home o una dona no valen per a res si són incapaços de fer un sacrifici, un venciment propi.»

Lamennais deia: «En aquest món no es fa res bonic, res gran ni res sublim, sense sacrifici, sense venciment d'un mateix.»

François, citat pel P. Valensin, exposava: «Sacrificar, podar, perquè la saba es concentri, i així doni més fruit. Sempre el sacrifici, com la saba, puja; la gràcia de Déu descendeix cap a nosaltres.»

Lacordaire afirmava: «Qui no es doblega davant del jou del sacrifici, de la renúncia, ben aviat s'inclinirà sota l'agulló del vici.»

I Blondel, filòsof de tradició agustiniana i pasco-siana, constata: «La satisfacció ve de la pròpia renúncia, del propi venciment, de no satisfer els propis desitjos.»

Lluny de cadascun de nosaltres, tota satisfacció egoista, tot amor propi ferit, i fem-ho tot per amor. Així ens apropem a Déu... perquè Déu és amor.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 6 de febrer del 1953: una reforma a l'ensenyament espanyol divideix el batxillerat en ciències i lletres.

Zoom

Eduard Brufau

La festa de Sant Antoni abat, invocat per pagesos i traginers per protegir les collites i el bestiar, té un gran arrelament popular arreu de les terres de parla catalana. Tot i que la nostra societat ja no és majoritàriament agrícola, al voltant del dia 17 de gener les processons, les fogueres i els Tres Tombs continuen omplint molts carrers i places. A la imatge, la processó amb la imatge de sant Antoni a Vilanova i la Geltrú.

La setmana en tuits

Jaume Pujol @PujolJaume

Arquebisbe de Tarragona

La meua felicitació a tots els qui feu possible setmana rere setmana *Catalunya Cristiana*. Que per molts anys més, amb l'ajuda de tots, puguem gaudir d'aquesta publicació que ha esdevingut un referent a les nostres diòcesis. #catcrist2000

Cardenal Sistach @sistachcardenal

Arquebisbe emèrit de Barcelona

El problema de les relacions entre Catalunya i Espanya és un problema polític i ha de solucionar-se políticament i això demana sempre diàleg

Xiskya Valladares @xiskya

Periodista i religiosa de Puresa de Maria

Tot periodista que s'hi reconegui hauria de llegir aquest missatge del papa Francesc: «Fake news i periodisme de pau»

Jordi Llisterra Boix @jllisterri

Director de CatalunyaReligió

Bisbe Toni Vadell: «Tots formem part de la Confraria dels fràgils. Per això necessitem la comunitat i la fraternitat» #Trobada Apostolat Seglar «Necessitem que algú ens digui m'importes»

Josan Montull @JosanMontull

Salesià

L'amic Lorenzo continua a Guinea Conakry lliurant la vida per un món més just. També allí celebren la festa de Don Bosco. Gràcies.

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Veus valuoses

La mitja hora prèvia a la missa d'acció de gràcies pels 2.000 números de *Catalunya Cristiana*, celebrada el 28 de gener, va ser una intensa emissió en directe amb veus valuoses i molt representatives. Des de la catedral de Barcelona, ens van acompanyar el bisbe de Sant Feliu, Agustí Cortés; el fundador de la publicació, Joan Evangelista Jarque, i el vicerector de la Universitat Ramon Llull, Carlo Maria Gallucci. Agustí Cortés destacava que el nostre mitjà «és un esforç reeixit», i que «cal agrair que afavoreixi el mutu coneixement i, per tant, la comunió interna de l'Església».

Per la seva banda, Jarque explicava que el naixement «va ser la conseqüència d'haver treballat sis anys per la comunicació catòlica, primer des del Vaticà en l'elaboració de dos documents, i després ajudant a fer ràdio i premsa a Amèrica». El fundador admetia que «els primers anys van ser difícils, després de la mort de Franco, moment en què calia definir obertures dins l'Església». I Carlo Maria Gallucci assegurava que la publicació «és molt necessària sobretot perquè no tracta només temes propis, sinó molts altres que afecten la societat». Com a repte, reivindicava «la necessitat d'arribar més als joves».

Editorial

Periodisme de pau

El papa Francesc, en el seu missatge amb motiu de la Jornada Mundial de la Comunicació, ha fet una crida a promoure un periodisme de pau. Ha assenyalat quatre horitzons en els quals hauríem d'aprofundir les facultats de comunicació catòliques o d'inspiració cristiana, i tots els qui volen formar èticament els comunicadors professionals del futur. El Bisbe de Roma apel·la a «un periodisme sense fingiments, hostil a les falsedats, a eslògans efectistes i a declaracions altisonants». El cardenal Omella, en la seva homilia amb motiu del número 2.000 del nostre setmanari, també es va referir amb força a la veracitat. Francesc parla d'«un periodisme fet per persones per a persones i que es compregui com a servei a tots, especialment a aquells —i són la majoria en el

món— que no tenen veu». El Dr. Miquel Treserras, en el XIX Simposi de la Fundació Claret sobre cristianisme i mitjans de comunicació que es va fer el maig passat, deia que els periodistes «han de palpar els desitjos i les necessitats de les comunitats, els seus problemes vitals; l'ètica cristiana és l'ètica de l'amor, més centrada en l'altre que no pas en un mateix». El Pontífex parla també d'«un periodisme que no cremi les notícies sinó que s'esforci a buscar les causes reals dels conflictes, per afavorir la comprensió de les seves arrels i la seva superació a través de la posada en marxa de processos virtuoses». Cal subratllar la important tasca de modernització feta per *L'Osservatore Romano*, amb el seu suplement mensual dedicat a la dona i amb monogràfics sobre temes d'actualitat eclesial

i social. En aquesta línia procurem treballar setmanaris com *Alfa y Omega*, *Vida Nueva* o *Catalunya Cristiana* i revistes com *Serra d'Or* o *Foc Nou*. La periodicitat setmanal o trimestral afavoreix la reflexió serena de les notícies. Finalment Francesc parla d'«un periodisme que s'esmerci a indicar solucions alternatives a l'escalada del clamor i de la violència verbal». El gènere tertúlia ha quedat desvirtuat: en lloc de ser una reunió per debatre, compartir o contrastar notícies, coneixements i opinions, és un guirigall. Rafael de Ribot, en el simposi citat, deia que els mitjans religiosos tenim el repte de convertir-nos en una plataforma per explicar una manera de veure i entendre el que passa. Hem de demostrar que hi ha una manera diferent de comunicar.

La redacció us proposa

Celebració a Reus

Les Missioneres Claretianes porten 150 anys a la capital del Baix Camp
P 8

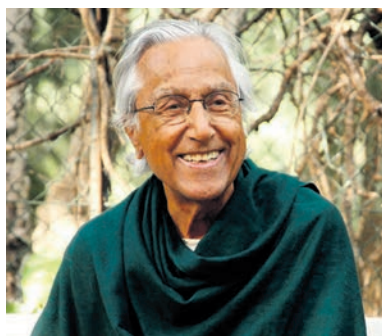
Llavors de pau

Mons. Vives participa en la trobada anual de prelatos catòlics a Terra Santa
P 12-13

Somnis sostenibles

Missatgeria amb Cor dona feina a residents de les Llars del Seminari de Lleida
P 9

Any Raimon Panikkar

Amb motiu del centenari del seu naixement es vol difondre la seva figura
P 24-25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

Què fa Jesús durant un dia?

Sempre m'han cridat l'atenció les «prioritats» pastorals de Jesús: està atent a les persones per acollir-les, escoltar-les i caminar al seu costat, sempre disposat a compartir amb els qui més el necessiten. S'apropa a la gent que espera d'ell una paraula d'esperança, un alè de salut, un gest de coratge. S'ha d'anar a l'Evangeli per veure que són els malalts els qui ocupen el primer lloc i amb la complexitat de situacions que presenten. L'Evangeli ens fa veure que l'activitat de Jesús és frenètica, això fa que els seus deixebles li arribin a dir: «Tothom us està cercant.» Quin atractiu, el de Jesús, font de seguiment!

I nosaltres, com omplim la jornada? La passió de Jesús pels malalts i necessitats obre un camí de reflexió sobre la nostra activitat diària per comparar-la amb la seva. Per això, fixem-nos en el començament de l'Evangeli de sant Marc. En què i com emprenem el temps? A més del deure quotidià del treball, què fem més? A què ens dediquem? Quines són les nostres —les meves— prioritats?

Hem de pensar que estem en un moment en què hem optat per unes «prioritats» en la nostra relació amb Déu i amb els altres. Es tracta de promoure un estil de vida més d'acord amb l'Evangeli, i, com a conseqüència, rehabilitar els qui estan en el llit del dolor físic i psíquic, en la soledat i l'abandó, en la marginació, l'enveja, la incomprensió, l'odi i la venjança. Hem de saber que quan l'esperit del mal posseeix algú, Jesús el venç i fa que la persona recuperi la seva dignitat i llibertat. Per això, Jesús aprofita totes les oportunitats que se li presenten. La seva proximitat envers tothom ens ha d'animar a fer de la nostra vida una entrega perquè la jornada sigui una experiència de salut, de bon tracte, d'actituds i accions de transformació personal i social. Una jornada saturada de bones accions, on facem ressonar l'Evangeli perquè arribi al món de la família, del treball, de l'educació, de l'empresa, de les finances, del comerç, de la política, de la jurisprudència, de la cultura, de les comunicacions socials.

«Quan la Paraula de Déu s'encarna en u

Cardenal Gregorio Rosa Chávez, bisbe auxiliar de San Salvador

Rosa María Jané Chueca

El cardenal salvadorenc Gregorio Rosa Chávez ha visitat Catalunya recentment. Em trobo amb ell a la seu de la Fundació Joan Maragall, a Barcelona, on l'han convidat a impartir una conferència. Abans de començar l'entrevista em pregunta el nom. «Caram!, jo també em dic Rosa... tot i que de cognom», em comenta rient. De seguida em sento molt a gust amb aquest cardenal que continua sent rector i portant una vida senzilla. Sense presses, desgrana els moments viscuts al costat d'un sant: el seu amic Mons. Óscar Romero.

Vostè és el primer cardenal del Salvador. I des del primer moment va dir que acceptava el cardenalat en nom de Mons. Romero.

Va ser una cosa totalment inesperada. Era el primer cas en què un bisbe auxiliar era cridat a ser cardenal. No hi havia cap expectació prèvia i va ser totalment sorpresiu, tant, que al principi creia que era una broma... ho vaig rebre amb un gran silenci, aclaparat, em va costar sobreposar-me a la impressió... des del primer moment ho he vist com un regal a Mons. Romero, com un homenatge a ell. En nom de Mons. Romero vaig anar a Roma. Jo vaig ser un instrument perquè fos honorat pel Papa, per tot el que va ser el seu martiri, per un poble que ara n'espera la canoització.

Una canonització cada cop més propera...

Sens dubte. Tot va molt bé, no hi ha cap trava. Tot transcorre amb total normalitat. Només ens preguntem on serà: a Roma o al Salvador? Hi ha forts arguments a favor dels dos llocs. Si fos al Salvador, podrien assistir-hi nombrosos pobres. A Roma té la dimensió universal. Esperem l'anunci ben aviat.

Tot i que, per al poble, Mons. Romero ja fa temps que és sant.

És increïble com ho viu la gent. Al poble li agradava veure'l, escoltar-lo, sentir-lo proper i solidari. En una homilia el setembre del 1979 deia: «Us prometo que no abandonaré el meu poble, corro riscos que el ministeri m'exigeix. Pregueu per mi perquè compleixi aquesta promesa.» Ell ja sabia que moriria violentament i volia deixar-ho tot preparat. El seu gran dolor, en els darrers mesos i setmanes, era no ser comprès pels bisbes ni pel Vaticà. El seu diari acaba amb una nota d'amargor perquè havia de ser fidel a la veritat, no podia traïr l'Evangeli. Va morir amb aquest gran dolor.

Vostè va ser un estret col·laborador seu, també va patir aquesta incomprendió?

La diferència és que jo tenia un per-

Cardenal Rosa Chávez.

fil més baix. Durant la meua vida vaig col·laborar estretament amb Romero, va ser molt proper per a mi. Romero va viure una «soledat institucional». Els germans en l'episcopat el van deixar sol, també el Vaticà. Aquest va ser el seu gran drama. Va ser molt dur per a ell haver de respondre a tantes calúmnies, haver de donar explicacions del que deia i feia... en mi, molts hi veuen un record del que ell va fer i va dir. És un estimul per a mi. La lluita que Mons. Romero va emprendre ha valgut la pena.

Com el va marcar personalment?

Romero era una personalitat complicada. Patia molt amb el seu tarannà, amb la seva psicologia, passava crisis de dubtes permanentment, acudia al psicòleg. Era compulsiu, obsessiu i perfeccionista. Així ho reconeixia ell mateix i va lluitar tota la vida amb aquesta manera de ser. Mons. Romero em feia moltes confidències. Jo tenia el costum de prendre notes durant les seves homilies, que després comentava amb ell. Quan el 23 de març del 1980 vaig sentir l'homilia en què s'adreçava als soldats perquè deixessin de matar, vaig sentir un

sotrac al cor i em vaig dir: «És la seva sentència de mort.» L'endemà el van matar. Romero era amic meu. Aquesta és la grandesa del meu tracte amb ell: jo tenia un sant i un màrtir com a amic. És una gràcia de Déu.

On era vostè quan el van matar?

Aleshores jo era rector del Seminari i estava celebrant la missa al Seminari, a poca distància d'on ell va morir. Quan vaig arribar a la clínica, ja estava sense vida, amb els ornaments morats. Era el dilluns de la setmana de Passió. Em va impactar i em va alegrar com havia estat la seva mort: va morir a l'altar, en el moment de l'ofertori. Crec que va ser un regal de Déu molt gran que morís d'aquesta manera. Jo sabia que ell moriria violentament, i ell també ho sabia. Al papa Joan Pau II va ser el que més el va impressionar de la seva mort, que morís durant l'Eucaristia. Per això va voler resar davant de la seva tomba, tot i que li ho van desaconsellar, perquè no era «convenient» que un Papa s'agenollés davant la tomba d'un bisbe qüestionat. Això em dona molta pau i una joia profunda perquè ens temíem una mort diferent, al carrer.

Vostè no tenia por?

Un dia Romero em va dir que jo també estava amenaçat. I el bisbe posterior a Romero em va recomanar canviar la manera de predicar... però gràcies a Déu no em va passar res. Vaig continuar igual, però és cert que quan la Paraula de Déu s'encarna en una societat violenta i injusta, molesta. Però... som aquí.

Romero, Ellacuría... continua fent falta una Església martirial al Salvador?

Preparant el pla pastoral de la diòcesi, vam descobrir que la nostra Església es va prendre seriosament el Concili Vaticà II. L'arquebisbe Chávez y González va formar part de la comissió avantpreparatòria del Concili Vaticà II. Va anar unes cinc vegades a Roma per a reunions. En tornar, va dir que l'Església del Salvador es posava en estat de Concili. Aquesta frase es va complir. Per això quan arriba Medellín, que és l'aplicació del Concili Vaticà II a Amèrica Llatina, hi ha un compromís molt fort per fer una denúncia profètica en una societat tan marcada per la injustícia estructural. L'Església avança per aquest camí, i això ens ha costat el preu del martiri. Una Església que es pren seriosament

En primer pla na societat violenta i injusta, molesta»

El poble continua recordant Mons. Romero.

el Concili ha de pagar un preu. I Romero va seguir en aquesta línia. Quan ell reflexiona sobre quina Església vol construir, fa una carta pastoral programàtica que escriu tot sol i que titula *L'Església de la Pasqua*. Pren com a utopia d'Església el document de Medellín sobre joventut, on diu que els joves volen una Església pobra, missionera i pasqual, lliure de tot poder temporal i altament compromesa amb tots els homes. Aquesta és l'Església que ens va deixar Romero. Amb la seva sang va segellar aquesta utopia d'Església. Avui, amb el papa Francesc, hi ha una sintonia total i per això vol canonitzar Romero com abans millor, perquè és una icona del que vol com a pastors i com a Església.

Després de la mort de Romero, com va reaccionar l'episcopat salvadorenc?

Els bisbes van fer un comunicat de premsa molt valent, condemnant el crim. Però no va ser fàcil superar la tensió i el desentendre. Vam haver d'esperar força temps fins a aconseguir enviar una carta al Papa signada per tots en suport a la causa de beatificació. És un esforç molt considerable el que es va fer. Actualment és molt diferent. Hi ha bisbes joves nous i tots estem en la mateixa longitud d'ona,

«El seu gran dolor, en els darrers mesos i setmanes, era no ser comprès pels bisbes ni pel Vaticà»

«Una Església que es pren seriosament el Concili ha de pagar un preu»

«Els màrtirs són testimonis que donen raons per lluitar i per esperar»

preparant-nos per a la gran data de la canonització.

Com preparen aquest moment?

Volem que el poble sàpiga valorar i acollir aquest do. El Papa creu que Romero ens pot portar a la pau si ens prenem seriosament la seva doctrina, el seu testimoni i la seva intercessió per vèncer aquesta violència salvatge que està segant cada dia vides. És un poble admirable que es mereix un altre futur.

La violència és la principal preocupació de l'Església?

Sí, és el principi repte. Tenim un país amb una violència desbordada, amb una mitjana de deu a dotze homicidis diaris en un país de set milions d'habitants. En aquesta tragèdia el govern ha intentat aturar aquesta hemorràgia amb més repressió i no ha resultat, perquè la violència no es combat amb violència. El repte de l'Església és contribuir a aconseguir un camí de pau. La gent està molt angoixada i ens mira als pastors, que només podem resar pels morts, donar una mica de consol... però cal fer molt més que això. És un tema central en les reunions dels bisbes perquè és desesperant. Un altre repte és la joventut. Som un país molt jove

i molts joves estan empresonats en vida: no poden sortir de casa, corren perill quan van pel carrer, molts no poden acabar els estudis, els seus somnis es veuen truncats... el tercer gran repte és que la nostra societat és cada cop més materialista, on no és fàcil evangelitzar. Cal donar grans raons per creure i per esperar. I això implica donar testimoni. I això són els màrtirs: testimonis que donen raons per lluitar i per esperar. Com a cristià, això t'obliga a ser radical en la vivència de l'Evangeli. Això porta a una santedat fins i tot heroica.

Mons. Romero és significatiu per als joves salvadorencs?

Sense haver-lo conegut, els joves n'han assimilat el llegat i el senten viu. Aquesta és la nostra gran esperança. Ens toca saber presentar Romero i ser coherents amb aquesta sensibilitat de Romero com a pastor. Ens toca caminar amb els joves, acompanyar-los, guarir-ne les ferides... a ells els afecta molt el drama de la immigració, que trenca moltes famílies. Això passa cada dia: la gent se'n va per salvar la vida i tenir noves oportunitats. Els joves tenen dret a somiar i a realitzar-se com a persones.

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 38 anys
t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscribiu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte
els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció
al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

El Papa demana la fi de la guerra a Ucraïna

Recorda tres figures de la comunitat grecocatòlica

ACI
Roma

Francesc va demanar la fi de la guerra a Ucraïna durant la visita a la basílica menor de Santa Sofia a Roma, de la comunitat grecocatòlica ucraïnesa. El Papa va recordar el patiment d'Ucraïna, que es troba immersa en una greu crisi política i de convivència després d'anys de guerra. «Soc aquí per dir-vos que soc proper a vosaltres amb el cor, amb la pregària i quan celebrem l'Eucaristia. Suplico al Príncep de la Pau que faci callar les armes. També li demano que no tingueu mai més necessitat de fer sacrificis enormes per mantenir els vostres éssers estimats. Prego perquè dins del cor de cadascú no s'apagui l'esperança, sinó que es renovi l'afany de continuar endavant, de recomençar sempre», va afegir.

El Pontífex va tenir paraules de record per a tres figures importants ja difuntes d'aquesta comunitat: el cardenal Slipyj, constructor de la basílica; el bisbe Chmil, de qui Francesc va dir que va ser una persona «que m'ha fet molt de bé», i el cardenal Husar, «que no només era pare i cap de la vostra Església, sinó guia i germà de la majoria de vosaltres. Aquests testimonis del passat estan oberts al futur de Déu i ofereixen esperança al present. Quan creueu el llindar d'aquest temple, recordeu, feu memòria dels pares i de les mares en la fe, perquè són la base que ens sostenen».

Francesc també es va referir al lema pastoral de la comunitat grecocatòlica ucraïnesa d'arreu del món: «La parròquia viva és el lloc de trobada amb Crist viu.»

D'aquest lema, el Papa en va desta-

Francesc va visitar la basílica de Santa Sofia a Roma.

car la paraula «trobada» i va subratllar que «l'Església és trobada, és el lloc per guarir la solitud, on vèncer la temptació d'aïllar-se i de tancar-se, d'on treure força per superar els entrebancs d'un mateix». «La comunitat és el lloc on compartir les alegries i les fatigues, on dur els pesos del cor, les insatisfaccions de la vida i la nostàlgia de casa. Aquí Déu us espera per fer sempre més segura la vostra esperança, perquè quan té lloc la trobada amb

el Senyor tot queda travessat per la seva esperança.»

La segona paraula sobre la qual va reflexionar Francesc va ser «viva» i va explicar que «la parròquia no és un museu de records del passat, o un símbol de presència en el territori, sinó que és el cor de la missió de l'Església, on es rep i es comparteix la vida nova, aquesta vida que derrota el pecat, la mort, la tristesa, tota tristesa, i que manté el cor jove».

Per acabar, Francesc va adreçar unes paraules de reconeixement «a tantes dones que, dins de la vostra comunitat, són apòstols de caritat i de fe. Les convido a considerar la vostra feina, feixuga i sovint poc reconeguda, no només com una tasca, sinó com una missió». El Papa va recordar que, en els moments històrics de més dificultat a Ucraïna, van ser les dones les que van fer possible la transmissió de la fe.

Francesc crida a la unitat dels cristians

ACI / Ciutat del Vaticà

El Papa va celebrar les segones vespres de la solemnitat de la Conversió de Sant Pau, i va destacar que a l'apòstol «la gràcia de Déu el va empènyer a cercar la comunió amb els altres cristians». «Quants germans pateixen avui persecucions pel nom de Jesús! Quan es vessa la seva sang, també si pertanyen a confessions diverses, es converteixen plegats en testimonis de la fe, màrtirs, units en el vincle de la gràcia baptismal», va afirmar a la basílica de Sant Pau Extramurs durant la conclusió de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. «La gràcia de Déu va empènyer sant Pau a buscar la comunió amb els altres cristians, ràpid, primer a Damasc i després a Jerusalem. Aquesta és la nostra experiència de creients. A mesura que creixem en la vida espiritual, anem comprenent millor que la gràcia» ens porta al costat dels altres i a compartir amb ells, va afirmar. Segons Francesc, «juntament amb els amics de les altres tradicions religioses, els cristians afronten reptes que menyspreen la dignitat humana: escapen de situacions de conflicte i misèria, són víctimes del tràfic d'éssers humans i d'altres esclavituds modernes, pateixen privacions i fam, en un món cada vegada més ric de mitjans i pobre d'amor, on continuen augmentant les desigualtats».

Església en sortida

Laics compromesos?

«Diguem-ho clar, els laics no són els nostres peons, ni els nostres empleats. No han de repetir com "lloros" el que diem», deia amb contundència habitual Francesc a Xile fa uns dies.

Aquesta frase ens hauria de ressonar quan parlem de l'Església en sortida que tant ens ressona a molts de nosaltres. Sí, els laics no podem ser simples «lloros» o empleats del clergat i, quantes vegades ho som?

Una pregunta que em feia aquests dies és si tota la responsabilitat d'aquesta situació la tenen els clergues. Ells tenen el seu ministeri, però moltes vegades som nosaltres mateixos els qui davant d'ells mostrem el mal entès respecte, deixant d'ocupar el paper que, com a laics, ens correspon.

Falta vida a les nostres esglésies; ens enfrontem, com recordava el mateix Papa a Xile, a un augment massiu de l'absència de fidels a

les celebracions, però davant d'això ens manca creativitat per obrir-nos a les noves societats, oferir de manera nova i actual el missatge sempre viu de l'Evangeli.

Al costat d'això observem un augment de la inquietud per respondre a qüestions essencials, una recerca profunda de sentit, de trobar espais per reflexionar i aprofundir, i els trobem en la meditació, el *mindfulness* o en altres tècniques que presenten creativitat, o en d'altres que es practiquen des de temps ancestrals.

Potser és hora que els laics ens prenguem seriosament el compromís adquirit amb el baptisme de viure de forma compromesa l'encarnació de Déu a la terra fent possible el Regne avui i aquí, i amb això estem presents en el món quotidià posant al servei de la humanitat una missatge que atrau en ésser viscut i ensenyat, com el llevat dins la pasta.

Esther
Borrego
Linares

Tarragona

Les Missioneres Claretianes celebren 150 anys a Reus

El 13 de juliol del 1867 les religioses obrien la tercera casa de la congregació

Joan Boronat

Reus

Fotos: MCS Arquebisbat Tarragona

La comunitat de religioses de Maria Immaculada Missioneres Claretianes de Reus està de celebració. Es compleix el 150è aniversari de la fundació del convent d'aquesta congregació a la capital del Baix Camp.

Per commemorar aquesta efemèride, dissabte 20 de gener van organitzar diferents actes que es van iniciar amb una conferència a l'Arxiu Municipal de Reus sobre el recorregut històric de les germanes missioneres claretianes a la ciutat, a càrrec de Carmen Bernal. Posteriorment es va fer una visita guiada al Museu de Maria Antònia París —la cofundadora de la congregació, el 1855, juntament amb sant Antoni Maria Claret—, ubicat a la mateixa casa d'espiritualitat de Reus, a càrrec de Jolanta Kafka, superiora general de la congregació.

Els actes van acabar a les sis de la tarda, al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia, amb la missa d'acció de gràcies presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, concelebrada pel vicari del govern provincial dels missioners claretians a Catalunya, P. Màxim Muñoz, el prior-arxiprest de Reus, Mn. Antoni Cedó, i altres sacerdots.

En l'homilia el prelat tarragoní va manifestar que «150 anys d'una obra apostòlica bé mereixen l'agraïment a Déu, font de tota benedicció, fidelitat i protecció». Va tenir un record especial per a totes aquelles persones que van fer possible la fundació a Reus: «En primer lloc a la vostra fundadora, Maria Antònia París, juntament amb el P. Claret. Tampoc no podem

Les religioses en la missa d'acció de gràcies.

La missa va ser presidida per l'arquebisbe Jaume Pujol.

CONSOL FERRÚS

«Volem continuar sent un focus d'espiritualitat, d'humanització, caminar al costat de tantes persones que volen viure i créixer en la fe»

i la sanitat era l'únic apostolat permès a les monges, i així es va fer; una educació que alliberi, que doni eines per al pensament crític i autònom, que enforteixi les capacitats», especialment per a qui tenia més dificultats per accedir-hi: els pobres i les dones.

Maria Consol Ferrús es refereix als canvis, amb el pas del temps, de la tasca de la comunitat reusenca, però sempre al servei del mateix ideal. «Hi ha molta vida entregada en aquesta casa. Des de les classes a nenes dels primers anys, fins al Centre Residencial d'Acció Educativa que acull nens i nenes amb necessitats especials.» La manca de recursos va fer tancar les llars «amb dolor» però «continuem oferint casa nostra com a centre d'espiritualitat, amb reunions, recessos, formació... i, és clar, al servei de la ciutat i les parròquies, col·laborant en la catequesi, grups de pregària, formació d'adults i joves, Càritas interparroquial i pastoral de barri», explica la superiora.

«Volem donar les gràcies a tot Reus. Aquí teniu casa vostra; volem continuar sent un focus d'espiritualitat, d'humanització, caminar al costat de tantes persones que volen viure i créixer en la fe, en humanitat, en solidaritat», conclou Consol Ferrús.

oblidar-nos dels bisbes, sacerdots i religioses claretianes i tantes persones que han passat per aquesta casa.»

Història i realitat

A Reus, el 13 de juliol del 1867, Maria Antònia París i cinc missioneres claretianes més obrien la tercera casa de la congregació. La primera va ser a Santiago de Cuba i la segona a Tremp (Lleida). «Nostre Senyor ja no està content amb dues cases, sinó que en vol una altra en honor i glòria de la Santíssima Trinitat. I així li ho vaig dir al senyor Claret», diu M. Antònia París.

Catalunya va ser escollida per a l'expansió del naixent institut i per diferents raons es va triar la ciutat de Reus, necessitada d'un centre per a l'ensenyament de nenes. Maria Consol Ferrús, actual superiora de les Missioneres Claretianes a Reus, subratlla que en aquell moment, a banda de la clausura, «l'ensenyament

com altres sacerdots de l'arxidiòcesi.

És tradició que els purpurats, quan passen a tenir aquesta dignitat de col·laboradors principals del Papa, reben l'encàrrec de ser, de manera honorífica, rectors de les basíliques romanes, de les quals prenen possessió després de tenir el birret. El títol cardenalici de la Santa Creu de Jerusalem (Santa Croce in Gerusalemme) va ser instaurat al voltant de l'any 600 pel papa Gregori I, amb l'objectiu de substituir el de Sant Nicomede in Via Nomentana, que havia estat eliminat. Durant el pontificat d'Alexandre III, el títol es va unir a la basílica de Sant Llorenç Extramurs.

Barcelona

Omella pren possessió de la basílica assignada com a cardenal

Ignasi Miranda / Barcelona

L'arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, va prendre possessió el diumenge 27 de gener, a Roma, del títol de la basílica de la Santa Creu de Jerusalem. És l'església que té assignada des que va ser creat cardenal el 28 de juny passat. Va ser dilluns 15 de gener quan l'Oficina de Celebracions Litúrgiques del Sant Pare va fer pública la convocatòria de la celebració, en la qual el cardenal Omella va estar acompanyat i assistit en la missa pels diaques Ramon Ollé i Jordi-Albert Garrofé, i va comptar amb la concelebració del vicari judicial, Santiago Bueno, així

Lleida

Missatgeria amb Cor, repartint somnis sostenibles

Els primers treballadors són els residents de les Llars del Seminari de Lleida

Miquel Àngel Martín
Lleida

En Paul i en Dzhakhongir vesteixen de verd clar (color corporatiu) i es disposen a repartir un paquet amb el seu flamant tricicle ecològic. Tots dos viuen a les Llars del Seminari de Lleida i són els primers treballadors de Missatgeria amb Cor. Es tracta de la primera empresa de missatgeria ecològica de Lleida que donarà feina a persones en risc de vulnerabilitat.

Les Llars del Seminari van néixer gràcies a la iniciativa del bisbe Joan Piris l'any 2012, quan va oferir l'antic Seminari Diocesà per construir habitatges per a famílies desnonades.

Cinc anys després, els responsables del projecte van constatar que després de l'habitatge venia la feina. I una feina digna i estable. Per això, la Fundació Entre Tots i pel Bé de Tothom, que gestiona les Llars del Seminari, van fer una aportació econòmica (25.000 euros) per estudiar la creació d'una empresa d'inserció per donar feina als habitants de Les Llars.

La Fundació va estudiar diferents alternatives. I l'opció escollida va ser Missatgeria amb Cor. Segons explica Carles Sanmartín, director de la Fundació Entre Tots i Pel Bé de Tothom, «es tracta d'un projecte innovador, ecològic i pioner per donar un servei de missatgeria sostenible, eficient i segur a empreses, comerços i particulars i de la ciutat de Lleida».

L'objectiu de Missatgeria amb Cor és generar llocs de treball d'inserció per a persones residents a les Llars del Seminari i d'altres persones en situació de vulnerabilitat. Per això en aquesta aventura també hi participen l'empresa Troballes (empresa d'inserció laboral de Càritas diocesana de Lleida) i l'empresa Troca, una firma d'inserció laboral de Lleida.

Només s'utilitzaran vehicles ecològics. És per això que ha començat amb dues bicicletes, una motocicleta elèctrica i un tricicle, també elèctric, que garanteixen d'aquesta manera les emissions zero.

Missatgeria amb Cor ja té quatre treballadors, tres d'ells són llocs de treball d'inserció (dos són residents a les Llars del Seminari). Paul Vargas és un d'ells. Practica amb el tricicle ecològic que ja es comença a veure pels carrers de Lleida. «Missatgeria amb Cor és una oportunitat per tirar la

Equip del projecte Missatgeria amb Cor.

CARLES SANMARTÍN

«Es tracta d'un projecte innovador, ecològic i pioner per donar un servei de missatgeria sostenible, eficient i segur»

TINO CIDONCHA

«El somni és que els treballadors creixin professionalment i preparar-los per a futurs reptes»

PAUL VARGAS

«Missatgeria amb Cor és una oportunitat per tirar la meva família endavant»

meva família endavant, a més amb el tricicle i la motocicleta elèctrica que tenim, ajudem a no contaminar el medi ambient.»

Dzhakhongir Madomilou també viu a les Llars del Seminari, explica que amb la nova feina «em sento integrat a la societat, m'agrada la feina i estic millorant el nivell de castellà i català». Madomilou viu amb la seva dona i els seus dos fills a les Llars des de fa vuit mesos.

Cristina Rubio és la responsable de logística de la nova empresa. Ella té experiència al món de la missatgeria i guiarà Paul i Dzhakhongir pels carrers de Lleida.

Tino Cidoncha, voluntari de Missatgeria amb Cor, explica que «som complementaris a altres empreses de missatgeria». «Amb l'augment del comerç electrònic les grans empreses de missatgeria tenen problemes per

distribuir els petits paquets i és aquí on entrem nosaltres», assegura. Però Missatgeria amb Cor no és el punt d'arribada i és només una petjada més en el camí.

Cidoncha afirma que «el somni és que els treballadors creixin professionalment i preparar-los per a futurs reptes. D'aquesta manera podrem contractar més gent en risc d'exclusió social, amb prioritat per la gent que viu a les Llars del Seminari».

Mentrestant, la Fundació Entre Tots i pel Bé de Tothom no s'atura. De fet, segons explica el seu president, Carles Sanmartín, «estem estudiant altres fórmules de negoci per crear més llocs de feina». El somni de les Llars del Seminari continua creixent.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Barcelona

Avançant plegats pel llarg camí de l'ecumenisme

Actes a tots els bisbats per celebrar la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Eduard Brufau
Barcelona

Una setmana a l'any, del 18 al 25 de gener, totes les Esglésies celebren la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Instituída el 1908, pretén que durant aquests dies les diferents confessions cristianes comparteixin d'una manera especialment visible moments de pregària i de debat, per conèixer-se més i poder avançar en l'anhelada unitat. En aquestes trobades es constata el que les uneix —la fe en Jesucrist com a Salvador i Fill de Déu— però també les diferències teològiques i eclesiològiques profundes.

Enguany el lema d'aquesta iniciativa és, «La vostra dreta, Senyor, és forta i gloriosa» (Ex 15,6) i els textos han estat elaborats pel conjunt d'Esglésies del Carib. Tots els bisbes catalans han dedicat les cartes dominicals o alguna de les homilies a la qüestió de l'ecumenisme i totes les diòcesis han celebrat actes, sobretot pregàries, amb representants i fidels de diferents confessions cristianes. A Barcelona la cerimònia principal va tenir lloc el 18 de gener amb una pregària ecumènica a la catedral, presidida per Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar, que va assegurar que «l'ecumenisme espiritual ens apropa i fa possible caminar junts, com a cristians i cristianes, cercant de compartir un mateix camí amb Jesús i l'Evangeli. [...] Som pelegrins de la unitat i estem cridats a donar testimoni, personal i comunitari, de Jesús i de l'Evangeli al món d'avui».

Els germans d'Orient

L'edició d'enguany ha estat marcada per la celebració recent dels 500 anys de la Reforma de Luter. Però les diferents branques del protestantis-

Representants de les diferents confessions cristianes a la catedral de Barcelona el 18 de gener. / Agustí Codinach

me d'una banda i el catolicisme de l'altra són dues variants del mateix cristianisme: l'occidental. Per contra, els dos grans pols de l'Església sempre han estat Orient i Occident. Per això, conscient d'aquesta realitat, el papa Joan Pau II va afirmar que l'Església ha de respirar amb tots dos pulmons, l'oriental i l'occidental.

Encara massa desconegut per a la gran majoria de catòlics, el cristianisme d'Orient inclou les Esglésies d'Etiòpia, d'Egipte (copta), d'Assíria, d'Armènia i les de tradició bizantina (ortodoxes), que són les més nombroses. Aquestes darreres es troben al Pròxim Orient

i sobretot a l'Europa de l'Est. Països com ara Rússia, Ucraïna, Romania, Bulgària, Sèrbia o Grècia compten amb una població majoritàriament cristiana ortodoxa.

Per tal de conèixer una mica més de prop la visió que des del cristianisme ortodox es té de l'ecumenisme, parlem amb el P. Avenir Georgiev, rector de l'Església ortodoxa Búlgara de Barcelona. Per al P. Avenir, «el diàleg es veu com una oportunitat, primer, de donar testimoni de què és l'Ortodòxia, i per a nosaltres de conèixer el catolicisme de primera mà i no només llegint llibres. Durant molts segles s'han acumulat moltes idees no gaire correctes per part d'uns i altres per la manca de comunicació personal». Pel que fa a la unitat visible de l'Església, el rector de la parròquia búlgara es mostra esperançat i alhora escèptic: «El diàleg és un viatge necessari però molt llarg. No veiem la unitat en un futur proper, sinó més aviat com una cosa desitjada però en aquest moment difícilment factible.»

El P. Avenir considera que la unió visible ara com ara és improbable a causa de les diferents sensibilitats que hi ha dins de cada Església precisament sobre el tema ecumènic. «Els sectors que dins de l'Ortodòxia no veuen bé el diàleg interconfessional no admetrien de cap manera una unió, i això duria paradoxalment la divisió de l'Església.» El rector de la parròquia búlgara ens explica la seva visió del catolicisme: «En el Nou Testament llegim que "el camí de la salvació és estret". Però si

mirem l'Església catòlica veiem que té una heterogeneïtat enorme. Hi ha sectors a l'Església catòlica que com a ortodox reconec sense cap problema i, encara que per raons disciplinàries no hi puc tenir comunió eucarística, m'hi sento en plena comunió. Ara bé, hi ha altres sectors de l'Església catòlica que em costa molt de reconèixer.»

Demanam al P. Avenir quines són les característiques de fons que diferencien catolicisme d'Ortodòxia. Per a ell la diferència rau sobretot en la manera com uns i altres entenen l'Església: «Des del punt de vista ortodox, la comunió entre els bisbes, que garanteix la unitat de l'Església, té tres dimensions: la comunió eucarística, la comunió de fe i la comunió de manera de vida. Si no m'erro, a l'Església catòlica romana la unitat de l'Església la garanteix un centre visible, que és Roma, mentre que a Orient no hi cap centre que tingui una funció protagonista. Crec que donar la prioritat a un centre visible de vegades pot anar en detriment de les tres dimensions que he esmentat.»

ACLARIMENT

En l'entrevista de contraportada del número 2.001, afirmàvem que la foto estava feta al terrat de la seu de la Fundació Filles de la Caritat Fundació Social, quan en realitat correspon al terrat del Patronat Social Escolar d'Obreres. D'altra banda, Catalina Verdera no és la responsable de la Fundació, sinó del Patronat S. E. d'Obreres.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

«A l'Àfrica no es pot evangelitzar sense una acció social»

Mons. Dominique Banlène Guigbille, bisbe de Dapaong (Togo), visita Girona

Víctor Gay
Redacció

Mons. Dominique Banlène Guigbille és el bisbe titular de la diòcesi de Dapaong, a la República del Togo. Va ser per terres gironines per agrair la llarga col·laboració missionera del bisbat amb el seu, acció personalitzada per Mn. Ramon Bosch, amb quaranta anys de servei en aquell país i, més recentment, per Mn. Joan Soler, actual rector de la parròquia de Sant Martí d'Arenys de Munt, retornat fa poc del Togo on va missionar durant nou anys més.

Quin record han deixat aquests preveres diocesans a Dapaong i a què respon la seva visita a Girona?

En primer lloc per manifestar l'agraïment a la diòcesi de Girona la seva generositat i col·laboració. També, i atès que és la meua primera estada aquí, conèixer la realitat d'aquesta terra, una de les més antigues del cristianisme peninsular. Hem visitat els principals monuments religiosos: la catedral, la basílica de Sant Feliu, els diferents serveis i a nivell pastoral també he tingut el goig de reunir-me amb el bisbe Francesc. Hem estat a la Garrotxa, la comarca de Mn. Joan, m'ha encantat aquell paisatge, prou diferent del nostre, dominat per la sabana.

Quan va visitar la catedral i els altres grans edificis cristians, quina diferència establiria amb la de Dapaong?

La nostra és molt senzilla, molt simple, s'adapta a l'estil de les construccions tradicionals, hi dominen les estructures arrodonides.

Com es distribueixen les confessions religioses en el seu país?

Un xic més de la meitat practiquen religions tradicionals. En segon lloc, tenim les religions cristianes amb gairebé un 40%, i prop d'un 10% són de confesió islàmica. Cal afegir que els tres grans grups religiosos vivim en perfecta harmonia. Ens reunim plegats, preguem plegats i quan cal treballem plegats en determinats projectes.

Com definiria les religions locals o tradicionals?

Serien les religions dels nostres avantpassats. En elles la peça fonamental és el respecte a aquestes tradicions i també es valora molt l'experiència de les persones grans, a les quals es testimonia un gran respecte.

Quin seria el perfil dels fidels cristians de Dapaong i, en general, del Togo?

Majoritàriament són cristians joves. És un tret diferencial respecte del que he vist a Europa. No sols aquí. Em vaig doctorar a Estrasburg, al nord de França. Dominen els fidels d'una certa edat. Això no és dolent. És un testimoni de la llarga tradició cristiana d'Europa. A l'Àfrica, molts dels joves que van a les esglésies cristianes ho fan en grup, amb altres companys i

El bisbe de la diòcesi de Dapaong va agrair al bisbe de Girona l'acció dels missioners gironins.

companys, és el que en podríem dir l'efecte crida. A voltes em demano si seguiran quan siguin més grans, si sabran perseverar en la fe. És bo que grans i joves siguin fidels, tal volta mancaria a Europa la generació entre els quaranta i cinquanta anys... és modestament la meua opinió. Entre nosaltres es dona el fet que davant de moments crítics personals o familiars, es retorna a les pràctiques religioses tradicionals.

Sembla que l'Església del Togo i, també en altres països africans,

les vocacions nadiues al ministeri augmenten i disminueix el nombre de missioners. Com es presenta el futur immediat?

Certament són nombroses les vocacions al ministeri ordenat, preveres i diaques, també les vocacions religioses, i la feina dels missioners es pot orientar vers altres zones. Però, les nostres esglésies locals s'enfronten, ens enfrontem, a reptes econòmics igualment importants. Som conscients de la realitat que ens envolta. En el nostre cas és una regió pobra. L'evan-

gelització no pot restar separada del desenvolupament. Això ja ho va entendre el nostre primer bisbe; Dapaong ha celebrat justament el primer mig segle com a diòcesi. Era un franciscà francès, que va dir que a Àfrica no es pot evangelitzar sense una acció social.

Quina ha estat l'acció social de l'Església catòlica a Dapaong?

Sense aquesta acció no es disposaria de la xarxa educativa bàsica. Igualment pel que fa a l'assistència sanitària i moltes altres infraestructures. Per aquesta raó ara que estem vivint un relleu personal, de missioners a clergat local, depenem encara del suport econòmic de l'Església universal. Som membres d'una mateixa família de creients i ja sabem que en les famílies hi ha situacions econòmiques diferents.

Quines són les relacions entre l'Església i l'Estat al Togo?

No hi ha interferències en les respectives gestions. Vivim en pau i concòrdia amb l'Estat. Nosaltres transmetem el missatge profètic de l'Evangeli.

Com podem ajudar des de Girona a l'Església que és a Dapaong?

El més important és que es pot ajudar. Mn. Joan Soler ha engegat l'associació Amics de Dapaong. Sens dubte, ell seguirà com a referent més enllà de la valuosa feina que ha fet aquests nou anys entre nosaltres i que no oblidarem. Voldria transmetre el nostre desig que la diòcesi de Girona establis un pont de fe i solidaritat amb nosaltres. El concepte missioner potser ha canviat, pel que fa a l'enviament de persones d'aquí cap a nosaltres, per aquesta raó m'agrada insistir en el concepte familiar.

Comiat de Mn. Joan Soler al Togo després de nou anys de missió.

Terra Santa

Els bisbes veuen esperançats les llavors que

Mons. Joan Enric Vives visita els cristians a Terra Santa en la trobada anual de prelatats catòlics

Els bisbes arriben a Gaza.

Trobada amb els joves.

M. C. Orduña
Redacció

La Coordinadora de les Conferències episcopals per a l'Església a Terra Santa i l'Assemblea de Bisbes Catòlics de Terra Santa, Holy Land Coordination (HLC) va realitzar enguany la seva trobada anual a Terra Santa dels dies 13 al 18 de gener. L'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives i Sicília, hi va ser present com a representant de la Conferència Episcopal Espanyola, signant el comunicat final en què es denuncia el desencís dels joves en els territoris afectats pel conflicte i les dificultats que tenen per superar-se i trobar feina i un futur. Malgrat això, els bisbes se senten esperançats que la tasca de suport d'alguns organismes donarà fruit en la promoció de la pau. Les sessions de treball van tenir lloc a Jerusalem, Betlem, Emmaús i Gaza.

Els bisbes representants de dotze conferències episcopals d'Europa, Amèrica del Nord i Sud-àfrica van emetre en acabar l'encontre un comunicat demanant als països que donin suport a les organitzacions que ajuden a crear treball, promouen habitatges i faciliten el diàleg per intentar posar fi al conflicte que viu la zona, i que els governants s'oposin a tots aquells que busquen crear una major divisió; han demanat pregària i la promoció de més pelegrinatges per donar suport a les comunitats cristianes de la zona; i que els líders polítics se sensibilitzin i «s'oposin decididament» contra tots aquells que busquen crear una major divisió.

Els bisbes constaten en la seva nota que, a causa de l'allargament del blo-

queig imposat a Palestina, als joves de Gaza se'ls continua robant qualsevol expectativa de futur i els de Cisjordània continuen patint en la seva vida quotidiana la violació de la seva dignitat. A més, consideren que l'atur és un dels majors problemes que han d'afrontar i han perdut confiança en la resolució del conflicte.

Els bisbes participants van conèixer de prop la situació dels joves cristians a Terra Santa, en una tasca d'avançament al Sínode dels Bisbes sobre *Els joves, la fe i el discerniment de la vocació*, que tindrà lloc a l'octubre d'aquest any al Vaticà. Al llarg de la

Els bisbes van constatar que joves de tots dos costats comparteixen la mateixa aspiració per una coexistència pacífica

Saludant els fidels de Gaza.

trobada es van interessar per conèixer les oportunitats dels joves cristians, jueus i musulmans d'aconseguir una millor convivència entre els dos pobles i entre totes les comunitats religioses.

Situació actual

El dissabte dia 13, en arribar, van mantenir una trobada informativa sobre la situació actual al territori amb Sami El-Yousef, responsable executiu del patriarcat llatí de Jerusalem, i aleshores van iniciar un intens pelegrinatge de coneixement de la situació actual. El diumenge dia 14 van celebrar l'Eucaristia amb els feligresos de la parròquia de la Sagrada Família de Gaza i visitaren la Casa de la Pau de les Missioneres de la Caritat. També Mons. Vives va tenir una trobada amb joves cristians de Gaza.

Es van trobar amb el P. Ivay Twal, director d'Educació del Patriarcat llatí, que explicà el treball que es realitza en els centres educatius per contribuir a la pau i la justícia al país, i després una visita pastoral a les escoles de Beit Jala, Beit Sahour i Belén L'Arche. També van visitar la Universitat hebrea de Jerusalem, i van parlar amb joves universitaris al voltant de la qüestió del multiculturalisme i la diversitat.

Mons. Vives va celebrar l'Eucaristia a la catedral del Sant Nom de Jesús, catedral catòlica del patriarcat llatí de Jerusalem, que fou presidida pel bisbe auxiliar del patriarcat llatí de Jerusalem, Mons. Giacinto-Boulos Marcuzzo i concelebrada per tots els bisbes i preveres que formen la delegació de la Coordinadora de les Conferències episcopals per a l'Església a

promouen la pau entre Israel i Palestina

en representació de la CEE

Celebració a la catedral del Patriarcat Latí de Jerusalem.

Terra Santa. Aquell mateix dia, a la població de Modiin-Maccabim-Reut, van visitar The Mor Jewish High School, un institut públic de secundària jueu que fomenta la interculturalitat. Els joves van expressar als bisbes que «el canvi comença amb nosaltres i no amb els líders. Si cadascun de nosaltres treballa la pau, ho aconseguirem!». Es va fer palès així mateix la necessitat de crear punts de trobada.

El dimarts dia 16 els bisbes es van reunir amb els membres dels Parents Circle Families Forum. Aquesta institució reuneix famílies israelianes i palestines que han patit la mort d'éssers estimats com a conseqüència del terrorisme o accions militars. Aquestes famílies donen testimoni del dolor que han patit i de la necessitat del perdó i la reconciliació entre totes les parts implicades en el conflicte. La seva missió és donar a conèixer la part amagada de la violència a les persones o institucions i denunciar els qui la toleren o la promouen. Ho fan precisament a través del diàleg amb les víctimes o els seus familiars. En l'actualitat 600 famílies integren aquesta institució, la meitat d'elles israelians i l'altra meitat palestines.

Els bisbes van constatar que joves de tots dos costats comparteixen la mateixa aspiració per una coexistència pacífica, tot i que encaren realitats completament diferents. L'expectativa de pau sembla allunyar-se més pel recent greuge en la consideració de la ciutat de Jerusalem per part dels EUA, i en el comunicat fet públic, es reafirmen que és una ciutat sagrada per a jueus, cristians i musulmans.

Jerusalem, ciutat santa

L'arquebisbe Mons. Joan Enric Vives, en declaracions durant el viatge,

L'arquebisbe Vives va destacar la importància que els cristians exigeixin als seus governs, també l'espanyol, que contribueixin a la pau en aquesta regió

va reafirmar això: que Jerusalem és una ciutat santa per a les tres religions, tot destacant la importància que els cristians exigeixin als seus governs, també l'espanyol, que contribueixin a la pau en aquesta regió.

Malgrat la millora pel que fa a la reconstrucció d'alguns carrers i cases de la zona de Gaza, tot i que continua la duresa en les condicions per poder entrar i sortir i per a l'aprovisionament de la població, és manifest el gran desànim amb què viu la joventut palestina per la manca de possibilitats per al seu futur.

Per a Mons. Vives, és important comprendre que entre joves israelians i palestins hi ha un «desig de conèixer-se mútuament millor», que es veu dificultat per les fronteres i pels models educatius. Després del viatge, Mons. Vives està esperançat, perquè hi ha «llavors molt positives» de grups que busquen aquest diàleg i d'ONG que «promouen la pau entre la societat israeliana i palestina».

La nota feta pública pels bisbes manté oberta l'esperança en el fet que els joves de Cisjordània, Gaza i Israel sabran trobar la manera d'entendre's, perquè mantenen viva l'esperança i s'atreveixen a promoure la justícia i a desafiar les divisions, de manera que celebren el seu «paper essencial en la promoció de la pau». Acaben el comunicat dient que «mantenim a les nostres oracions els joves d'aquesta terra i, inspirats pel papa Francesc, ens comprometem, amb l'ajuda de Déu, a posar de la nostra part el possible per fer d'aquesta terra un lloc més humà i més digne per als joves d'avui i del futur».

Els prelats visiten un centre educatiu.

Des del monestir

Llei, culte i profecia

Celebràvem abans d'ahir la festa de la Presentació del Senyor, més coneguda popularment com la Candelera i, a l'Orient cristià, coneguda com la festa del Trobament (*Hypapante*). Amb la seva litúrgia de la llum posàvem fi, de fet, al cicle nadalenc que, oficialment, acabava el dia 7 de gener, diumenge del Baptisme del Senyor. Hi hem contemplat tota l'esperança i tota la fe d'Israel resumida en dos personatges singulars, l'ancià Simeó i la profetessa Anna, que surten a l'encontre del nen Jesús, el Messies promès. Dos personatges amb dos noms també singulars, de molta significació bíblica. Simeó vol dir «el qui hi sent tot escoltant», i Anna és «la plena de gràcia». L'escolta d'Israel, una escolta de segles i segles, de generacions i generacions, es torna gràcia en el trobament i l'acolliment que s'esdevé al Temple de Jerusalem, on Jesús és presentat oficialment al seu poble.

Simeó, «home just i pietós», com el descriu sant Lluc, és el prototipus del qui viu segons la Llei del Senyor, conformant-hi la pròpia vida amb fidelitat sincera. Ho són també Zacaries, Elisabet, Maria i Josep. D'Anna se'ns diu que era una profetessa «dedicada nit i dia a donar culte al Senyor amb dejunis i oracions», que «mai no es movia del Temple». Si l'ancià Simeó representa la Llei, Anna representa el Culte profètic. Les paraules de la Llei es tornen profètiques, és a dir, capaces d'informar la vida del creient, quan ressonen al Temple amb la veu de la lloança. És al bell mig d'aquesta realitat que s'esdevé l'encontre entre el Messies promès i el seu poble, l'Israel de les promeses. Un poble abocat a la mort, ja que es tracta d'un ancià que espera «anar-se'n aviat en pau» i d'una vídua que ja no pot engendrar, però que porta, en el sac dels seus vuitanta-quatre anys, tota l'esperança i tota

la fe del seu poble. I Jesús els surt a l'encontre com l'Espòs d'Israel que ve a portar nova saba a una soca envellida.

Jesús, però, ve també per provocar una confrontació, un discerniment. Perquè, davant la nova llum que apunta, la fosca es fa enrere, és a dir, tot allò que en nosaltres s'oposa al projecte d'aquest Infant, és posat en qüestió, és provocat per la claredat del seu missatge: estimar o no estimar, la veritat o la mentida de la nostra vida. Al caliu d'aquest amor que Simeó pren en braços i Anna revifa amb la seva paraula profètica, allò que és vell es renova, la Justícia de la Llei es torna Gràcia, i l'Esperança d'Israel Promesa de benedicció.

Quasi a les portes de la Quaresma, sortim també nosaltres a rebre l'Espòs. I de la nostra fe i de la nostra esperança, per petites que siguin, fem-ne joïos acolliment.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Creences i il·lusions

Les creences formen part de la vida humana. També les il·lusions. Necessitem creure per viure, però també necessitem il·lusionar-nos amb nous horitzons, amb nous reptes, personals i professionals. Ens cal projectar noves expectatives, prendre riscos, fer realitat els somnis que ens bullen en el cap, creure que el demà serà millor que l'avui. Sense creences, no hi ha vida. En sentit estricte, la diferència entre *creure* i *saber* és molt gran. Quan diem que sabem alguna cosa, estem dient que la coneixem, que podem donar raó de *per què* passa i de *com* passa, que podem explicar-la. El saber és allò que es pot constatar empíricament, mentre que el creure entra en el camp de les possibilitats, de la incertesa; es refereix a quelcom que pot esdevenir-se, però pot no passar. L'acte de creure és com l'acte de confiar. Consis-

teix a fiar-se de l'altre, en fiar-se d'allò que fem, però sense garanties absolutes. Sense aquesta confiança elemental és impossible realitzar cap moviment. El qui volgués tenir l'evidència absoluta a l'hora d'emprendre un projecte personal o professional, no podria començar-lo mai, perquè hi ha molt poques evidències en el terreny dels fets humans. Les evidències es donen en el terreny de la lògica i de les matemàtiques. La creença és, doncs, un fenomen humà. Al llarg del temps canvien de signe, es transformen, varien, però subsisteix el fet de creure. Les àvies tenen unes creences diferents de les creences que tenen les seves netes, però tant les unes com les altres, creuen. La creença, però, no és una aposta cega, ni un xec en blanc. Això és el que la fa diferent de la pura il·lusió. La il·lusió és un miratge emocional,

una espècie de somni fantasiós que creiem que podem aconseguir, però que és poc probable que es faci realitat. Viure sense il·lusions és trist, però viure il·lusionat és, generalment, font de decepcions i de frustracions de tota mena. Les creences són necessàries per viure, però les il·lusions acostumen a causar mal, a fer ferida. Hi ha qui viu amb il·lusió de retrobar l'amor de la seva vida, de recuperar el temps perdut, com diria Proust, de començar de nou i tornar a ser joves. La il·lusió de parar el temps i, més encara, de fer-lo retrocedir és, humanament impossible. La qüestió clau és aprendre a discernir qui és digne de fe i qui no ho és; on és legítim posar la confiança i on no; en què podem raonablement creure i en què no. Viure perseguint una il·lusió impossible és un mode de cremar la pròpia vida, d'enganyar-se a si mateix.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

El papa Francesc ha visitat Xile

Des que es va fer pública la notícia, han estat set mesos de preparatius per rebre el papa Francesc a Xile. Set mesos on el país ha viscut contigències pròpies, un hivern especialment fred i llarg que ha fet més visible l'augment d'indigents al carrer; una florida primavera amb eleccions polítiques que comportaran canvi de govern; creixement exponencial de migrants, especialment haitians, veneçolans, peruans i colombians, que no són del tot acollits i sense haver resolt temes de pobresa interns. Un Xile amb un conflicte indigenista maputxe que no veu sortida pacífica, ni diàleg. A l'Església, els escàndols eclesíasts i la naturalesa pròpia del segle XXI n'han allunyat de manera massiva els feligresos. Tot i que hi ha política de tolerància zero respecte d'abusos, així com campanyes de sensibilització i prevenció internes, les víctimes no senten que s'hagi fet justícia i

l'opinió pública ho sap. D'altra banda, el sínodo sobre els joves que està encara en curs ja mostra indicadors que no falta inquietud religiosa i espiritual, sinó que falta respondre al clam de la gent, saber escoltar i estar a prop dels senzills. Francesc va arribar el 15 de gener a Santiago i ha marxat el 19 des d'Iquique a Lima. Molta gent està de vacances, és estiu, la visita del Pontífex ha estat acompanyada de jornades molt caloroses i els actes requerien esperar-lo tres, quatre i més hores. Amb tot, amb la visita del Sant Pare, la gent ha vibrat, ha vist i seguit el pastor pel carrer; amb un sol inclement a les trobades massives a Santiago, Temuco i Iquique; dia i nit als mitjans de comunicació; des de les vacances estiuenques, ben merescudes, alguns han tornat a l'extenuant ciutat per estar, per viure i escoltar en directe la

veu de Francesc.

La gent busca, necessita, desitja, agraeix, se sacrifica, s'alegra, espera...! Hem vist que la fe mou muntanyes, veritables muntanyes humanes de persones pacífiques, senzilles, que suporten una nit sencera, un matí al sol i quan arriba l'estimat criden de goig. Impresiona veure que quan marxen dels llocs, tot està net, recollit, endreçat i les persones contentes.

L'Església xilena té la gràcia de la gent, la bondat de les dones, homes, nens i nenes que volen anar a la font, caminen hores per un bon glop d'aigua fresca i l'assaboreixen i n'estan agraïts! Però no tot són flors i violes, davant del dolor no n'hi ha prou de reunir-se en privat i incògnit amb algunes víctimes d'abusos i no s'ha sentit el clam dels feligresos de la diòcesi d'Osorno que protesten pel designat bisbe encobridor d'abusos.

Elisabet Juanola
Sòria
Periodista a Xile

Punt de vista

Enrique Lluch Frechina
Universitat CEU Cardenal Herrera

Una gestió responsable dels estalvis

Les institucions eclesials solen tenir uns estalvis que els permeten afrontar els imprevistos que sempre es donen en qualsevol organització, realitzar compres grans quan aquestes es presenten i efectuar inversions necessàries per al bon funcionament de la institució sense haver de recórrer a l'endeutament. Durant molt de temps, seguint la línia general que preval en l'economia actual, s'ha pensat que els dos criteris principals que calia utilitzar amb aquests estalvis era que es disposessin en un lloc que tingués poc risc i que generessin els interessos més alts possibles, per després fer servir aquests rendiments en les obres de la institució.

Això no obstant, ja afirmava Joan Pau II en l'encíclica *Centesimus annus* 36 (del 1991) que «l'opció d'invertir en un lloc i no en un altre, en un sector productiu en lloc d'un altre, és sempre una opció moral i cultural». És a dir, invertir els estalvis en un lloc o en un altre no és una qüestió únicament personal, en la qual només haguem de pensar en les conseqüències que tindrà sobre la nostra institució, sinó que els nostres estalvis poden o no col·laborar en la construcció d'un món millor. Per això cal mirar més enllà i preguntar-nos: què fan els bancs amb els nostres estalvis? Quina mena d'empreses estan finançant amb els nostres diners? Estan col·laborant amb les inversions que realitzen amb els nostres fons a construir aquest món més just que cerquem

els cristians?

La preocupació de les institucions eclesials ha de ser no únicament garantir la seguretat dels estalvis per impedir que aquests desapareguin i puguin posar en perill la mateixa continuïtat de la institució (cosa que implica fugir d'inversions especulatives i amb risc alt), sinó també exigir transparència a les institucions en què dipositem la nostra confiança i els nostres diners perquè aquests siguin utilitzats en inversions èticament i socialment responsables. Aquestes inversions responsables no haurien de ser una política aïllada dins de la gestió econòmica de les nostres institucions, sinó que s'haurien d'integrar en una gestió econòmica global d'acord amb el

que la Doctrina Social de l'Església ens ensenya. Per això, cal realitzar una avaluació del nostre funcionament econòmic des de paràmetres cristians per plantejar aquelles accions de millora que el converteixin en una part fonamental de la nostra tasca d'evangelització.

Hi ha una entitat que ajuda a realitzar aquestes avaluacions i a plantejar les accions pertinents per millorar la gestió econòmica des d'una visió ajustada a la Doctrina Social de l'Església, es tracta de Funde-retica i podeu trobar més informació sobre aquests temes a la següent pàgina web: <http://funderetica.org/evaluaciones-eticas-tercer-sector> o escrivint a evaluacionetica@funderetica.org.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Amor

L'amor és fonamental en la vida humana. Tothom vol estimar i ser estimat. No obstant això, aquesta paraula —que sembla màgica— no deixa de tenir les seves ambigüitats. La primera ens pot posar límits, reduint l'estimació a un petit cercle, i la segona pot dur a un amor fals, tancat en un mateix.

Una de les dificultats actuals és l'amor a prova. S'està donant entre els joves i també entre els joves catòlics. Molts, en lloc de casar-se, simplement viuen junts, són «parella». Ignoro quins compromisos lliguen les parelles. Tanmateix són un llaç fluïx que es desfà amb facilitat. Aquesta actitud també inclou casats, fins i tot, per l'Església. Solen

dir que l'amor s'ha acabat i, llavors, s'ajunten amb una altra persona. És curiós veure com els nois i noies que viuen en parella, si finalment opten pel casament, la durada d'aquest matrimoni és molt curta.

La vida actual succeeix sota un núvol de dificultats. D'humanitat, de fe, de sentit del veritable compromís, d'afany econòmic... Ha estat bandejat el compromís dels afers humans i dels espirituals. L'amor no el pot guiar només el desig, sinó la realitat de donar la vida pels altres, com digué Jesús.

La relació entre les nacions no funciona tampoc per estimació. Quants fronts de guerra freda i de guerra calenta hi ha en els nostres

temps. Quin mapa tan turbulent el del món actual! Les cròniques periodístiques fan sentir molts sorolls de guerra i de pobresa.

He llegit, recentment, l'article d'un periodista que fa així: «Un dirigent socialista d'un país llatí va dir a un socialista suec, Olof Palme, que en el seu país posarien fi als rics; Palme li va respondre que en el seu país intentaven posar fi als pobres. El gran missatge del cristianisme és que el que mou el món és l'amor (el problema és dilucidar què entén per amor cada persona, concepte devaluat fins a límits obscurs).»

Tots hem estat creats a imatge i semblança de Déu. Som germans els uns dels altres. Hi ha, també, moltes persones que estimen de veritat: «Mares, esposes, pares, fills, sacerdots, homes i dones de bé, persones amigues de la veritat; l'amor mou el món i Déu ha apostat perquè tots ens estimem.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Reservat el dret d'admissió

Acostumo, o més aviat pretenc, assabentar-me del que passa al món mitjançant els mitjans que tinc a mà. Llegeixo premsa diversa, noticiaris digitals i escolto informatius de ràdio i televisió. Es repeteixen, no ho ignoro, però cada mitjà ofereix els seus matisos.

Es confirma això en relació amb el descobriment d'un matrimoni de Califòrnia que tenia segrestats o empresonats els seus tretze fills. Tots els mitjans s'hi han referit amb insistència. Tots també manifesten la seva estranyesa que el fenomen no fos conegut abans. Veladament, s'estan referint a les autoritats públiques, o a les que haurien de vetllar per l'obligació dels menors d'assistir a l'escola, etc. Respecte d'això, cal advertir que el pare tenia registrada la casa com a centre d'ensenyament i que ell mateix tenia títol superior, alhora que en certs llocs hi ha la possibilitat d'estudiar al mateix domicili, sotmetent-se a un cert control. Tinc un amic que, fill de cònsol francès, nascut a Huelva, va estudiar a casa sota la tutela del seu progenitor, va aconseguir el certificat corresponent i avui és alt oficial de l'exèrcit gal, sense haver assistit de petit a cap col·legi.

El que em preocupa és observar que cap mitjà no comenta el comportament dels veïns. És unànime aquesta absència. I ho lamento, però, malauradament, no crec que sigui un cas únic.

Repeteixo sovint que a la Bíblia el verb saludar apareix 119 vegades. Constato també que aquesta manera de procedir és poc practicada. Recordo molt bé que en els meus temps de vida a la Llobeta, parlant amb algú que hi havia llogat una casa i preguntant-li quina professió tenia i en respondre ell la seva ocupació i empresa, li vaig dir que un amic resident al barri també treballava en aquella companyia. Em va respondre ell aleshores amb displicència que ja se n'havia adonat, que n'havia vist el cotxe, que el coneixia molt bé, ja que tenia assignat aparcament al costat seu a l'entitat on treballava. He viscut experiències semblants. En alguns casos, l'única referència que tenim d'un veí és la raça del gos que treu a passejar. En el cas del succés nord-americà, pel que expliquen, no va poder succeir el que per aquí succeeix: l'abstracció i entrega a manipular l'*smartphone*, que aïlla el propietari completament de l'entorn. Llegeix i envia *whatsapps* als antípodes, envia fotos o cançons a qui resideix a l'altra banda de l'oceà, però de qui viu al seu costat, ni se'n preocupa, ni l'ajuda, ni tan sols en sap el nom. Si li dius que hauria de presentar-s'hi i oferir-s'hi, contesta que no li agrada ficar-se en les coses dels altres. Aleshores et sembla sentir l'eco de les paraules de Caïn: «Que potser soc jo el guardià del meu germà?»

OMELLA DEMANA ALS COMUNICADORS QUE SIGUIN «APÒSTOLS I

Celebració d'agraïme

La missa d'acció de gràcies va tenir lloc a la catedral de Barcelona.

Ignasi Miranda

Fotos: Agustí Codinach

L'arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, va presidir diumenge 28 de gener, a la catedral de l'arxidiòcesi, una celebració de l'Eucaristia per commemorar els 2.000 números de *Catalunya Cristiana*. Va ser una missa d'acció de gràcies molt viscuda, amb reconeixements, agraïments i paraules d'encoratjament als artífexs d'aquests més de 38 anys d'història que té el setmanari. En la salutació inicial, el director de la publicació, Jaume Aymar, es va adreçar a tots els presents, com també als qui seguien l'ofici per Ràdio Estel, per assegurar que «són un gran estímul», perquè tots «fan visible que *Catalunya Cristiana* és, per damunt de tot, l'actualització setmanal d'una iniciativa eclesial que van tenir, el 1979, Joan Evangelista Jarque i Francesc Malgosa». «A ells la nostra gratitud», va prosseguir, «calia fer una mena de plaça pública de l'Església a Catalunya en què tothom s'hi pogués trobar.»

A més dels agraïments a tots els qui fan possible la publicació, Aymar va recordar l'agraïment personal que va fer divendres passat al Papa, a la Casa de Santa Marta del Vaticà, per la salutació que va dedicar a la revista i que es va publicar en una edició extraordinària que el mateix director va lliurar físicament al Pontífex.

En l'homilia, el cardenal Omella va destacar que «com diu l'evangeli referint-se a Jesús a Galilea, on va iniciar la seva obra de manera senzilla, també *Catalunya Cristiana* començava el seu camí ara fa gairebé 39 anys, de la mà dels preveres Joan E. Jarque i Francesc Malgosa, amb senzillesa i amb pocs recursos, ja que no trobaven ajuda enlloc, però van continuar». En aquesta línia, va afegir que l'Eucaristia servia «per agrair tot el bé que ha fet *Catalunya Cristiana* en els cors, a la nostra terra i a tot arreu». L'arquebisbe de Barcelona

En l'homilia, el cardenal Omella va reflexionar sobre el paper dels mitjans de comunicació i dels periodistes catòlics.

igualment va fer seva la felicitació del Sant Pare, reflectida en el mateix número 2.000 del setmanari, i va aprofitar el moment per mostrar, per primera vegada públicament, el document oficial en paper, amb la signatura de Francesc i la capçalera oficial de la Santa Seu. Al final de la predicació, la va lliurar personalment a Jaume Aymar al mateix altar.

Joan Josep Omella, en un altre moment, va expressar el seu desig «que la crítica constructiva i el treball per la comunió serveixin per transmetre la bona notícia de Jesús, que és l'evangeli, no pas per fer mal als altres». I referint-se a la profecia que descriu aquest mateix diumenge la lectura del Deuteronomi, el cardenal va assegurar que «el periodista, com també el predicador, és com

un profeta que intenta transmetre allò que Déu vol, cosa que exigeix molta humilitat, discerniment, pregària i respecte pels altres». A més, va demanar que els comunicadors «puguin ser sempre fidels a la Paraula del Senyor i al seu missatge, així com aprendre a ser apòstols de reconciliació, pau, concòrdia, esperança i confiança, no pas de divisió i discòrdia». L'arquebisbe de Barcelona va finalitzar aquesta reflexió dient que «no es pot oblidar la missió de formar i informar».

Ja en la part final de l'homilia, el cardenal Omella va presentar un «decàleg del periodista cristià», amb punts com ara «no oblidar que la gran notícia de tots els temps és que Déu ens estima, s'ha fet home i comparteix la nostra vida» o que tots estem cridats a «comunicar un nou humanisme, en què la persona humana va primer, i a donar raó a l'esperança mitjançant la crònica blanca», les notícies positives. Finalment Omella va fer una crida a «sortir de qualsevol desinformació, incloent-hi quan la informació religiosa només té interès d'acord amb la interpretació política, i centrar-nos en allò que és fonamental». I va acabar compartint un desig com a síntesi en forma de pregària: «Que Déu ens ajudi, a tots els qui treballem en aquest món complicat que és la informació i la formació, des de *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel, des dels mitjans de comunicació de les nostres diòcesis, des de la predicació i la catequesi i des de la família, perquè tots formeu part d'aquesta *Catalunya Cristiana* que desitja informar i formar el nostre poble, per obrir el cor de tots a l'esperança.»

Molta participació

La missa pels 2.000 números de *Catalunya Cristiana* va tenir com a concelebrants principals l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol; el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés;

JAUME AYMAR

«Calia fer una mena de plaça pública de l'Església a Catalunya en què tothom s'hi pogués trobar»

JOAN JOSEP OMELLA

«El periodista, com també el predicador, és com un profeta que intenta transmetre allò que Déu vol»

DE RECONCILIACIÓ, PAU, CONCÒRDIA, ESPERANÇA I CONFIANÇA»

ent pel número 2.000

Després de la missa, a la sagristia, el fundador, Mn. Joan E. Jarque, va rebre l'aplaudiment dels celebrants.

els auxiliars de Barcelona, Sergi Gordo i Antoni Vadell; l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, i el bisbe guatemalenc Pablo Vizcaíno, de visita aquests dies a casa nostra. I entre els altres concelebrants, hi van ser també el vicari general del bisbat de Sant Feliu, Josep Maria Domingo; el secretari general i canceller del bisbat de Terrassa, Carles Cahuana; el delegat episcopal de Càritas diocesana de Barcelona i rector de

Sant Vicenç de Sarrià, Salvador Bacardit; el rector de Santa Maria de Calella, Cinto Busquet, i el fundador i primer director de *Catalunya Cristiana*, Joan Evangelista Jarque, a més del mateix director actual, Jaume Aymar. La celebració va comptar amb la participació, a l'ofertori i a la comunió, del grup Worship.Cat, format per joves de diverses diòcesis catalanes. A més, Eulàlia Fantova (del Cor de Cambra Francesc

Valls) va dirigir la resta dels cants per al poble i Josep Maria Escalona els va acompanyar amb l'orgue.

Finalment destaquem que, en el marc de la transmissió que va fer Ràdio Estel, el bisbe Agustí Cortés, el fundador de la publicació, Joan Jarque, i el vicerector de la Universitat Ramon Llull, Carlo Maria Gallucci, van sumar-se a la commemoració amb paraules de felicitació des dels mateixos micròfons

i en directe. «El maridatge de *Catalunya Cristiana* amb Ràdio Estel ha estat excel·lent, perquè els dos mitjans guanyen molt l'un amb l'altre», va assegurar. Tots ells s'han sumat a una celebració en què igualment han estat presents els treballadors dels nostres mitjans, els membres del Patronat i altres personalitats vinculades a obres de l'Església, com també religiosos, religioses, laics i laiques.

El papa Francesc rep el número 2.000

El divendres 26 de gener, el director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, Jaume Aymar, va tenir l'ocasió de concelebrar amb el papa Francesc la missa que presideix cada matí a la capella de la casa Santa Marta. Després de la missa, el nostre director va poder lliurar-li personalment dos exemplars del número 2.000 de *Catalunya Cristiana* (en català i en castellà), que, a més, compta a la portada amb la felicitació del mateix Papa. Jaume Aymar va estar acompanyat per a l'ocasió de la seva mare, Maria-Luz Ragolta. «Li vaig donar el *Catalunya Cristiana* i em va comentar que tenia molt present el missatge que ens havia fet arribar amb motiu del número 2.000», comenta Aymar.

L'Osservatore Romano

El director, en companyia de la seva mare, va lliurar personalment l'exemplar al papa Francesc.

FE D'ERRORS:

En la secció «Punt de vista» del número passat, en l'article signat per Josep Oriol Pujol, director general de la Fundació Pere Tarrés, per un error de picatge n'hem publicat un fragment incomplet. El fragment bo és el següent: «Aquests criteris bàsics en empreses, formalment acceptats en l'administració, són igualment vàlids en tota organització humana i per tant en les organitzacions cristianes. El rector, a més d'unes funcions sacramentals, té una responsabilitat humana d'acompanyar el nucli dur de la comunitat, d'estar al costat dels qui tenen responsabilitats.»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Monestirs de Meteora

Quan el cotxe s'acosta a Kalambaka, després de circular per la planura de Tessàlia, les ombres en vesprejar s'apoderen de la geografia grega. Les masses rocoses de Meteora queden submergides en la foscor. S'hi endevina un espectacle únic, però cal esperar l'alba quan els primers rajos del sol embolcallen els monestirs que s'alcen als cims de les roques. Els orígens es remunten al segle XIV. Abans, les muntanyes havien acollit una vida eremítica des del segle XI. Els avatars històrics han entrecruat construccions sorprenents amb la destrucció i la ruïna, especialment en la Segona Guerra Mundial. Els més de vint monestirs que van arribar a acollir la vida monàstica avui s'han vist reduïts a sis, pocs per a la història del que va ser, suficients per satisfer l'admiració i l'embadaliment dels visitants.

El terme Meteora apel·la al cel. Entre unes roques caigudes de dalt i unes construccions sorgides del treball humà, es produeix l'encontre dels monjos amb Déu. Les figures humanes de l'art bizantí no esgoten el seu significat en els traços de l'artista, sinó que s'obren a un horitzó d'espiritualitat. Humà, però també diví. El color vermell dels vestits de Jesús, signe de la seva divinitat, s'embolcalla d'un mantell blau, signe de la seva humanitat. En la figura de la Mare de Déu, s'inverteixen. Els vestits blaus es cobreixen amb el vermell del mantell, com a expressió de la gràcia de Déu. L'àmbit humà, sense deixar de ser-ne, sempre té indicis de divinitat. La vida monàstica bascula entre aquests dos pols, i crea una tensió que eleva l'ànima al cel sense deixar de tocar de peus a terra. No en qualsevol terra, sinó als cims d'unes roques.

És un interrogant pensar com es va poder construir cada monestir, com es va fer arribar els materials als cims. En alguns d'aquests, qui sortia del monestir havia de ser despenjat amb una cistella o quan hi tornava l'havien de pujar fent el camí a la inversa. Sorprenent.

El monestir del Gran Meteor, dedicat a la Transfiguració, a 613 metres sobre el nivell del mar, és el més important. Els altres cinc són els monestirs de Sant Nicolau, Sant Esteve, Roussanou i Varlaam, i culmina amb el de la Santíssima Trinitat, que és l'únic femení. Un per un es poden visitar. Tots

La bellesa de la naturalesa i de l'art serveixen de trampolí per a aspiracions més elevades

pertanyen a l'Església ortodoxa grega. Uns quants monjos s'han desplaçat al Mont Athos, per buscar-hi un major silenci i escapar de la voracitat dels turistes. Les pintures meravelloses que omplen els murs del temple, sense deixar-ne espais buits,

fan elevar sempre la mirada i el cor cap a una espiritualitat que s'obre a l'amor de Déu. Una recerca incessant en el silenci, la vida interior, en la contemplació, en la vida comunitària. La bellesa de la naturalesa i de l'art serveixen de trampolí per a aspiracions més elevades. Meteora té una semblança amb les muntanyes de Montserrat, però té un segell únic. La torre de Babel va voler desafiar Déu. Els monestirs de Meteora només aspiren a servir-lo, conèixer-lo i estimar-lo.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Beneïdes àvies...!

Una de les coses que he pogut observar durant els anys que fa que estic al costat de joves que són a la presó o al món marginat per diferents causes, és l'amor incondicional que professen per les seves àvies. Sempre recordaré el plor d'aquell noi que, quan va morir la seva estimada àvia, la que se n'havia fet càrrec des de la seva infan-

La majoria de joves que són a la presó professen un amor incondicional per la seva àvia

tesa, que el va alimentar, que el va educar com va poder, se'm penja del coll suplicant-me que jo ocupés el lloc que aquella dona havia deixat buit. En el tracte amb adolescents del barri també he pogut observar en moltes ocasions què han significat

les àvies en moltes de les llars i, d'una manera especial, arran de la crisi que va afectar tant els més pobres.

Per a aquells nens i nenes, les mares dels quals han tingut la desgràcia de caure en la droga o que han hagut d'exercir la prostitució, han estat les àvies les que han donat als infants l'estimació, la cura i la dedicació necessàries per sortir-se'n.

Aquest matí he mantingut una conversa impactant amb un jove de 25 anys que ja en fa sis que és a la presó i que encara n'hi manquen tres més per acabar de complir condemna. Passarà entre reixes els millors anys de la joventut.

Coneixia la dèria que té amb la seva àvia perquè sempre me'n parlava. Sovint es queixa de les poques vegades que la pot veure. Avui, quan he tornat de la presó, l'he trucada per enviar-li petons de part del seu net i m'ha explicat per què no ve més sovint a visitar-lo i per què no el va poder anar a veure aquest Nadal. Viu en un poble a més de 100 quilòmetres del centre penitenciari. Com que li costa viatjar en transport públic, ha de demanar a una persona que la porti amb el seu cotxe pagant 60 euros. M'explicava el sacrifici que li suposa aquesta despesa en la seva situació de vídua i amb una paga minsa. Procura enviar-li diners al seu net per a tabac, cafès, trucades... Però, no sempre pot tot el que voldria. De fet, el seu net està molt agraït, però enyora sempre la seva presència.

Avui, en plena conversa, ha començat a plorar i a explicar-me que, de vegades, té una angoixa tan gran que s'ofega i que aleshores només voldria tenir al seu costat la seva estimada àvia. «Jo vaig ser un nen molt desgraciat fins que em vaig alliberar del meu pare, que era un maltractador. Els Serveis Socials se'n van endur els meus dos germans i no en sé res des de fa uns quinze anys, i de la meua mare, val més no parlar-ne... Jo em vaig salvar d'anar a un centre perquè em vaig quedar amb la meua àvia. Malgrat que em vaig portar molt malament i he acabat aquí, ella sempre m'ha ajudat. És l'àvia del meu cor.»

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Enric Lluch, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, M. C. Orduña, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Enric Puig, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Saber compartir

El proper diumenge, 11 de febrer, s'escau la jornada principal de la Campanya contra la Fam al Món, una iniciativa que promou Mans Unides, l'ONG de l'Església catòlica a Espanya per a l'ajuda, la promoció i el desenvolupament del Tercer Món. Aquest dia es farà una col·lecta a totes les esglésies per finançar els projectes de desenvolupament que promou aquesta entitat en els països més pobres del món. Totes les accions de Mans Unides tenen sempre en compte les possibilitats de les persones i de les cultures locals per assumir els projectes.

Durant uns quants anys he estat el bisbe responsable de Mans Unides a Espanya i sempre he admirat la seva *pedagogia del desenvolupament*, feta amb realisme i amb respecte a cada situació local. Mans Unides no només treballa per resoldre el problema de la fam allà on pot arribar amb els seus projectes, sinó que també s'ocupa d'analitzar-ne les causes així com de crear unes condicions socials que, amb el temps, puguin ajudar milions de persones a superar aquest greu problema.

Amb la campanya d'aquest any es completa el trienni que aquesta institució de l'Església ha dedicat a la lluita contra la fam, i ho fa amb el lema «Compartir allò que importa». Es tracta de recuperar l'impuls fundacional d'aquesta institució: aprofundir en la reflexió sobre l'escàndol de la fam, sobre les seves causes i les seves possibles solucions.

Fruit d'aquesta reflexió, s'han identificat tres causes del problema de la manca d'aliments que val la pena tenir molt presents: (i) la consideració dels aliments com a *mercaderia*, que implica valorar merament la seva funció econòmica i la seva qualitat per produir beneficis, deixant en un segon terme la seva funció principal de garantir el dret humà a l'alimentació i a la vida de les persones; (ii) l'extensió d'un model productiu a gran escala que compromet la sostenibilitat social, econòmica i mediambiental, i (iii) el desaprofitament

d'aliments, resultat d'aquest mateix sistema de producció i distribució, provocat per uns estils de vida i uns hàbits de consum insostenibles i individualistes.

Lamentablement, aquest desaprofitament d'aliments repercuteix en la seguretat alimentària i nutricional de tres formes: (i) redueix la disponibilitat d'aliments; (ii) provoca una pujada en els preus que disminueix la capacitat dels més pobres per adquirir-los, i (iii) afecta la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental. Com va dir el papa Francesc a la seu del Programa Mundial d'Aliments, «l'aliment que es deixa perdre és com si es robés de la taula del pobre, de qui té fam». Prego a Déu perquè ens ompli a tots del seu Esperit Sant i encoratgi tots els voluntaris, donants i treballadors de Mans Unides a seguir treballant sense descans per sensibilitzar-nos sobre el problema de la pèrdua i el desaprofitament dels aliments, que tants perjudicis provoca als més necessitats i que afecta la sostenibilitat del nostre planeta.

Joan Josep Omella
Omella
Cardenal arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

Una vida per a Déu

El pare Agustí Altisent, que va passar més de mitja vida sent monjo de Poblet, es preguntava si l'aïllament en què viuen els religiosos no podia portar l'esperit a tancar-se també en si mateix per falta d'estímul externs i contactes estimulants del pensament. Però afegia que en el «món», és a dir a Barcelona, Cornellà, Madrid, Salou o la Costa Brava, molta gent viu encallada! I conclouia: «L'aïllament pot atordir, però l'aldarull continuat també.»

Em sembla que el perill de la nostra societat no es troba en les estones o els espais de solitud o de meditació tranquil·la, sinó més aviat en el tràfec sense treva en què vivim, sotmesos a una incessant pluja d'informacions i emocions que ens arriben via televisió, xarxes socials, mòbil de butxaca. Gairebé podríem dir que ens trobem en risc de perdre l'hàbit de pensar.

Aquesta pot ser una causa que floreixin poques vocacions a una vida consagrada. El papa Francesc, fa un any, va assenyalar tres factors que dificulten el lliurament a Déu per complet i la fidelitat perseverant.

El primer factor que no ajuda a mantenir la fidelitat —ha assenyalat— és la tendència que impulsa la provisionalitat, que pot conduir a viure a la carta i a ser esclaus de les modes, alimentant el consumisme, que oblida la bellesa de la vida senzilla i austera i que provoca un gran buit existencial, amb un fort relativisme, amb valors aliens a l'Evangeli.

En el segon punt el Papa es va referir als reptes que afronta la joventut: «Hi ha joves meravellosos, i no són pocs. Però també entre els joves hi ha moltes víctimes de la lògica de la mundanitat, que es pot sintetitzar així: recerca d'èxit a qualse-

vol preu, dels diners fàcils i del plaer fàcil.»

El tercer factor prové de l'interior de la vida consagrada, on «al costat de tanta santedat no falten situacions de contratestimonis». El Sant Pare va reiterar la centralitat de Jesús en la missió profètica dels consagrats: «Si la vida consagrada vol mantenir la seva missió profètica i la seva fascinació i continuar sent escola de fidelitat per als propers i els llunyans, ha de mantenir la frescor i la novetat de la centralitat de Jesús, l'atracció de l'espiritualitat i la força de la missió, mostrar la bellesa del seguiment de Crist i irradiar esperança i alegria.»

En expressar la meua gratitud a tantes persones de vida consagrada en diferents carismes, demano a Déu que floreixin noves vocacions per bé de tota la societat de la qual són ferment impagable en la seva sembra de pregària, pau i alegria.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge V de durant l'any

Lectura primera

Jb 7,1-4.6-7

Estic neguitós del vespre a la matinada

Lectura del llibre de Job:

Job digué als seus amics: «L'home, a la terra, no està sotmès a servitud? No passa la vida com un jornalero? Com un esclau es deleix per assegurar-se a l'ombra, espera l'hora de cobrar com el treballador. Però a mi m'ha tocat per herència passar mesos en va, la paga que em donen són les nits en blanc. Així que em fico al llit ja penso: Quan serà de dia perquè em pugui llevar? I estic neguitós del vespre a la matinada. Els meus dies han corregut més que una llançadora, ja s'acaben, ja no hi queda fil. Recordeu que la meua vida no és sinó un respir: els meus ulls no tornaran a veure la felicitat.»

Glòria Monés

Salm responsorial

146

Lloeu el Senyor, dona bo de cantar!
Lloeu el nostre Déu, que és agradós de lloar-lo!
El Senyor reconstrueix Jerusalem
i aplega els dispersats d'Israel.

R. Lloeu el Senyor, que conforta els cors desfets.

Conforta els cors desfets i embena les ferides.

Té comptat el nombre dels estels,
els crida cadascun pel seu nom. **R.**

És gran el Senyor, i és molt poderós,
és infinita la seva saviesa.

El Senyor sosté els desvalguts
i abat els injustos fins a terra. **R.**

Lectura segona

1Co 9,16-19.22-23

Pobre de mi, que no anunciés l'Evangeli

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, jo no puc gloriar-me d'anunciar l'evangelí: hi estic obligat, i pobre de mi que no ho fes! Si jo m'ho hagués buscat podria esperar-ne una recompensa, però no havent-ho buscat, per a mi és un encàrrec que he rebut de Déu. Per quin motiu puc esperar una recompensa? Doncs que jo, quan treballa per difondre l'evangelí, no el converteixi en cosa costosa, sinó que renunciï al dret que em dona el meu servei. Jo soc lliure: no era esclau de ningú, però m'he fet esclau de tots per guanyar-ne

tants com pugui. Per guanyar els febles, m'he fet feble com ells. M'he fet tot amb tots per guanyar-ne alguns, sigui com sigui. Tractant-se de l'evangelí, estic disposat a fer tot el que calgui per poder-hi tenir part.

Al·leluia

Mt 8,17

*Ell portava les nostres malalties
i s'havia carregat els nostres dolors*

Evangeli

Mc 1,29-39

Jesús va curar molts malalts de diverses malalties

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús, sortint de la sinagoga, se n'anà amb Jaume i Joan a casa de Simó i Andreu. La sogra de Simó era al llit amb febre, i llavors mateix ho digueren a Jesús. Ell li va donar la mà i la va fer llevar, la febre li desaparegué i ella mateixa els serví a taula. Al vespre, quan el sol s'havia post, li portaren tots els malalts i els endimoniats. Tota la ciutat s'havia aplegat davant la porta i ell va curar molts malalts de diverses malalties; va treure molts dimonis, i no els deixava parlar, perquè sabien qui era. De bon matí, quan encara era fosc, es llevà, se n'anà a un lloc solitari i s'hi quedà pregant. Simó, amb els seus companys, sortí a buscar-lo. Quan el trobaren li digueren: «Tothom us està buscant.» Ell els digué: «Anem a d'altres llocs, als pobles veïns, i també hi predicaré, que aquesta és la meua missió.» I anà per tot Galilea, predicant a les sinagogues de cada lloc i traient els dimonis.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i
biblista

A què ens referim quan parlem del Crist de la fe i del Jesús històric?

Els mètodes historicocrítics no fan incompatibles el Jesús històric i el Crist de la fe. Diu el biblista J.A. Pagola que, per a ell, «la fe no ha estat un principi d'interpretació històrica, però sí el millor estímul per estudiar la vida de Jesús»; no hi ha incompatibilitat entre la recerca històrica i la fe cristiana en Jesús, el Crist com a Fill de Déu fet home per a la nostra salvació. Jesús ens ensenya que Déu és un pare misericordiós que entra en el món, no pas teoritzant sobre el mal, sinó combatent-lo, tractant de fer la vida més humana, sortint a les perifèries de la vida on s'arrosseguen els leprosos, els pecadors, les prostitutes captant misericòrdia, que ell els la dona de part de Déu Pare-Mare. Impressiona com tracta la dona, esborrona l'abandonament dels deixebles escollits per ell, i sobretot la soledat que va passar durant la darrera nit en la passió.

L'estudi historicocrític dels quatre evangelis no s'ha exhaurit, l'estudi interdisciplinari de Jesús ens està ajudant a descobrir-lo amb uns matisos insospitats: el Crist de la fe ens surt sempre a l'encontre i es deixa trobar proposant el Regne de Déu tal com el vol Déu: un cel nou i una terra nova que responguin plenament al projecte de Déu (2Pe 3,13). El que falta ara és fer un pas més: que seguim Jesús i realitzem el Regne de Déu. Tota aproximació a Jesús ha d'acabar en la pregària, en el diàleg amb ell.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

La vida pública de Jesús compendiada en un dia, de sol a sol

En l'espai d'un sol dia, un vespre i un matí, segons el còmput jueu, Marc ha resumit tota la vida pública de Jesús. El dia simbòlic va començar amb l'ensenyança que impartí un sàbat a la sinagoga, escena que vam comentar diumenge passat. Segon acte: «En sortir de la sinagoga», aquest mateix sàbat, se'n va «a la comunitat de Simó i Andreu en companyia de Jaume i Joan», els quatre primers deixebles que acabava de cridar, però que no havien assistit a la sinagoga. En un incís parentètic, Marc ens informa que «la sogra de Simó estava prostrada, enfervada», agitada per la febre messiànica que l'abatia, febre que afectava Simó i els seus companys, Jaume i Joan, però no Andreu. No s'explicita qui són els qui l'informen sobre la situació. Ha de ser sens dubte Andreu, bon coneixedor d'aquella situació i sabedor que tan sols Jesús hi podia posar remei. Jesús fa un treball que estava prohibit per la Llei: estén ostentament la mà, l'agafa i l'aixeca. Una vegada li ha remès la febre, s'ha pogut posar a servir-los, el servei que defineix la comunitat de Jesús. Tercer acte: «Al caure de la tarda, en pondre's el sol, anaven portant en presència d'ell tots els qui es trobaven malament per malalties diverses i els endimoniats.» Als primers, els guareix; «als qui tenien dimonis, els expulsà d'ells». Diferencia netament els malalts dels endimoniats. A aquests últims «no els permetia parlar, ja que sabien qui era ell». El text usual explicita que «sabien que era el Messies». Darrer acte: «De bon matí, quan encara era fosc, va sortir. Se n'anà al lloc desert i allí pregà.» Marc recalca l'èxode de Jesús cap «al lloc desert» (amb article), el mateix desert on ell havia superat totes les proves gràcies a la pregària. Simó i els seus companys de brega l'encalquen i el volen retenir. Jesús els deixa ben clar que «precisament havia sortit» per predicar la bona notícia: «I anava predicant per les sinagogues d'ells, per l'entera Galilea, i expulsant els dimonis.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

4. DIUMENGE

Diumenge V de durant l'any, Verd. Lectures: Job 7,1-4.6-7 / Salm 146 / 1 Corintis 9,16-19.22-23 / Marc 1,29-39

SANTORAL: Andreu Corsini, b.; Gilbert, monjo i fund.; Joan de Brito, prev. i mr.; Joana de Valois, fund.

5. DILLUNS

Santa Àgata (MO), Vermell. Lectures: 1 Reis 8,1-7.9-13 / Salm 131 / Marc 6,53-56

SANTORAL: Calamanda, vg. i mr.

6. DIMARTS

Sant Pau Miki (MO), Vermell. Lectures: 1 Reis 8,22-23.27-30 / Salm 83 / Marc 7,1-13

SANTORAL: Sant Misteri de Cervera. Amand, b.; Dorotea, vg. i mr.; Pere Baptista, mr.

7. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Romans 10,1-10 / Salm 36 / Marc 7,14-23

SANTORAL: Coleta, rel.; beata Eugènia Smet, fund.; Juliana, viuda; Teodor, mr.

8. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 11,4-13 / Salm 105 / Marc 7,24-30. O bé: Sant Jeroni Emilià (ML), Blanc; Santa Josefina Bakhita (ML), Blanc.

SANTORAL: Elisenda, vg.

9. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 11,29-32;12,19 / Salm 80 / Marc 7,31-37

SANTORAL: Apol·lònia, vg. i mr.; Miquel Febres, rel.; Nicèfor, mr.; Sabí, b.

10. DISSABTE

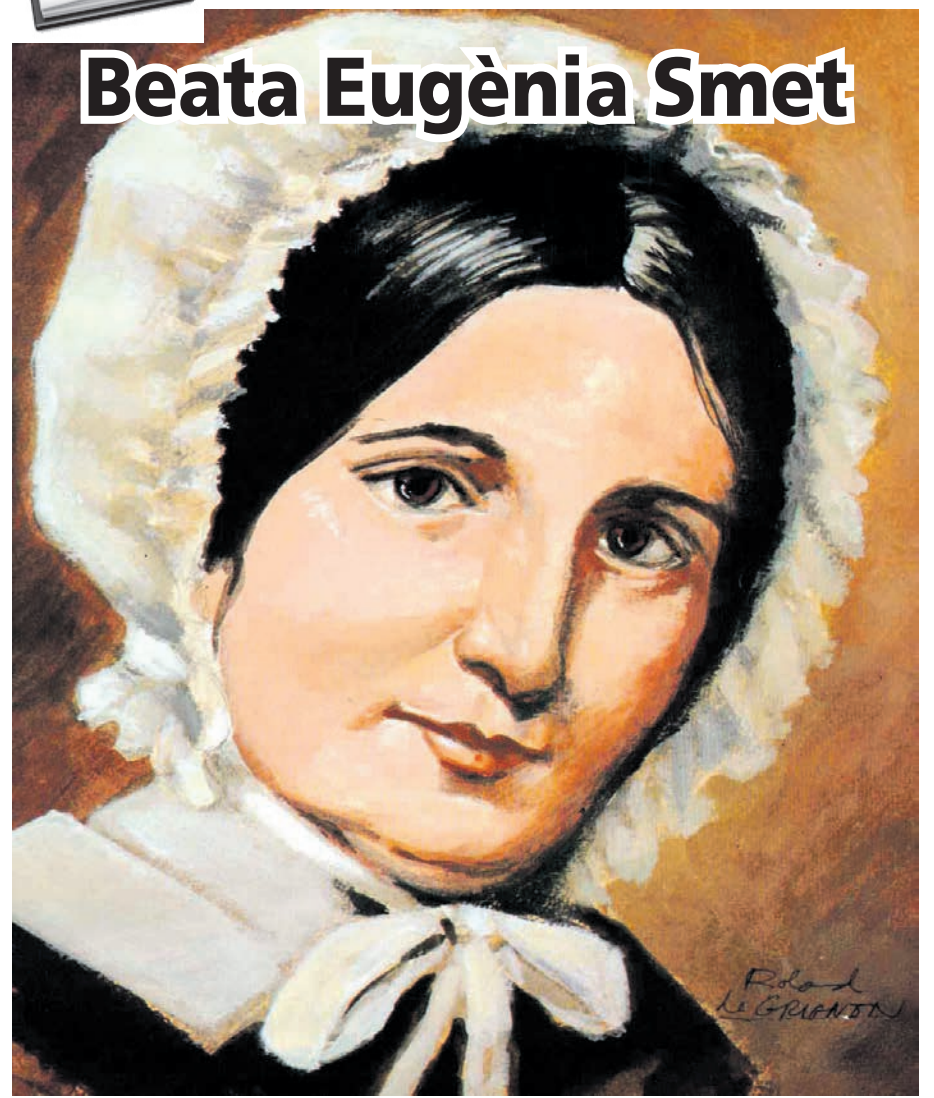
Santa Escolàstica (MO), Blanc. Lectures: 1 Reis 12,26-32;13,33-34 / Salm 105 / Marc 8,1-10

SANTORAL: Silvà, b.; Sotera, vg. i mr.

El sant

Per Eduard Brufau

Beata Eugènia Smet

Pertanyent a una família benestant del nord de França però d'origen flamenc, la beata Eugènia Smet (1825-1871) va ser des de ben jove una noia molt religiosa. Es va comprometre, a més, amb diverses iniciatives eclesials que tenien a veure amb l'ajuda als altres i sentia una preocupació especial per les ànimes del purgatori.

Gràcies al consell de sant Joan Maria Vianney, bon amic seu, va fundar l'any 1856 les Auxiliadores de les Ànimes del Purgatori, que ben aviat es van regir per l'espiritualitat de sant Ignasi de Loiola. La congregació es va dedicar des del començament a pregar per les ànimes del purgatori i també a l'ajuda als pobres, l'educació dels infants i les missions. Les vocacions no van tardar a arribar i en pocs anys Eugènia Smet va obrir cases a diverses ciutats de tot França i va obtenir l'aprovació del Vaticà. Va ser beatificada el 1957 per Pius XII.

Les candeles de la Candelera

La festa de la Candelera se celebra cada 2 de febrer, coincidint amb la celebració de la Presentació del Senyor al Temple i la Purificació ritual de la Verge Maria. La festa de les candeles és un esclat de simbolisme i presenta un món ric de significats.

El foc té un sentit festiu i familiar que recorda el caliu de la llar de casa nostra, a l'entorn d'una foguera cantem i celebrem la vida. La llum que fa la flama és també una expressió de fe, la qual il·lumina la foscor de la vida i omple d'esperança el futur el cor dels homes i dones.

Alguns pobles cremen en fogueres grans els primers i millors productes de la collita com a ofrena a la divinitat pels dons rebuts, nosaltres a les celebracions litúrgiques cremem encens perquè les nostres pregàries s'elevin cap al cel i siguin escoltades per Déu. Un foc és senyal de crida i atenció perquè estiguem alerta i sempre provoca una reacció ràpida. A l'Antic i Nou Testament el

foc simbolitza una presència divina.

Als Fets dels Apòstols 20,8 es fa menció de les llums que hi havia al lloc on se celebrava la Fracció del Pa. A Apocalipsi 4,5 es parla de les set llànties davant del tron de Déu. En les paràboles de Jesús, com la de les verges prudentes i nècies, la llum que portaven a les seves llànties és símbol d'atenció i preparació (Mt 25,1-1; Lc 12,35). A la litúrgia sovint s'utilitza tot aquest simbolisme. Per exemple, al bateig es dona un ciri encès al nou batejat com a símbol de la vida il·luminada per Crist; a la professió dels religiosos es fa el mateix acte simbòlic; durant la celebració Eucarística s'encenen ciris a l'altar o al seu costat com a símbol senzill i expressió de respecte; les processons dels ministres sovint van presidides

per la Creu i els ciris així com la proclamació de l'Evangeli; els ciris il·luminen contínuament el Sagrari i les exposicions del Santíssim.

Quan s'inicia la celebració eucarística per la festa de la Candelera s'organitza una processó amb ciris encesos, posant en relleu el simbolisme de la llum per als cristians que segueixen Crist: «Llum per il·luminar les nacions», tal com afirma l'ancià Simeó a les Sagrades Escripures.

Ara bé, tot aquest simbolisme que entranya la festa de la Candelera no tindria cap sentit sense la llum que s'encén la Vigília de Pasqua. El ciri pasqual que s'encén solemnement durant aquesta vigília i després durant la Cinquantena i, també als batejos i exèquies, té un sentit explícit en relació amb la llum que Crist, veritable llum del món, ens vol comunicar, la qual cosa es posa de manifest quan s'encenen progressivament les candeles per a tot el poble en la processó de la Vetlla Pasqual.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

La xarxa del pescador... o uns sopars «Alpha»

Rafael Gómez Ruiz

Quan un se sent compromès amb el missatge de Crist, es produeix aquella *metanoia* de passar de deixeble a apòstol. Passa de seguir el Mestre a ensenyar el que ha après, el que ha viscut d'Ell.

Transmetre el missatge evangèlic es converteix aleshores com en una necessitat vital. No només perquè no puc deixar de parlar d'allò que soc, sinó també per l'efecte salvífic que pot experimentar en aquell que escolta.

De vegades pot ser fins i tot instintiu, ni tan sols passa pel còrtex, com diria la neurociència, és una decisió del «cervell rèptil». Com quan apartes algú de ser atropellat o una cosa així.

Són moltes les circumstàncies que intenten frenar aquesta ànsia apostòlica. La por del ridícul, que t'etiquetin de beat, d'antiquat o el que és pitjor, de radical. Tot i així, no hi ha força més gran que les paraules de Jesús, per superar l'obstacle: «Vine i segueix-me... jo et faré pescador d'homes».

Superat el primer escull i ja ficats a la massa, descobreixes que pescar amb les mans no és propi d'un pescador. Cal buscar la xarxa.

En el meu cas, la xarxa es diu curs Alpha, també conegut com a «sopars Alpha» perquè el mètode es basa en una trobada amb sopar, tema i col·loqui.

Això de reunir-se al voltant d'una taula per parlar és d'allò més atractiu. Tampoc no és nou, el mateix Jesús ho farà en nombroses ocasions. Permet de manera distesa anar coneixent aquelles persones que no havíem vist mai fins aleshores. No en va, ja ho diu el refranyer castellà: «*En la mesa y en el juego se conoce al caballero*».

Els sopars a què em refereixo, i que organitzem uns quants membres de Christifideles Laici, són molt suggestius des del punt de vista culinari. Taules amb estovalles de roba, vaixel·la, coberts de metall, centres de taula i per

descomptat un menú digne de qual-sevol convidat: primer, segon, postres, cafè, vi, aigua i refrescos. No hi manca res. Aquest és el sisè curs que en fem.

Durant el sopar la norma és que no es pot parlar de res transcendental. Quan s'acaba, s'exposa un tema que ens va interpel·lant sobre qüestions que com a adults, hauríem de tenir força resoltes, però anem descobrint que no és així. És aleshores quan un comença a pensar que tal vegada no sigui mal moment per no deixar tancats en falsos temes tan importants com la vida, la mort, qui és Jesucrist...

Després arriba el col·loqui i n'hi ha molts que se sorprenen que ningú doni respostes. Què passa, aquí? En el segon sopar són molts els que comenten que no han deixat de donar voltes a les

Si un cerca sincerament la veritat, sense por de les conseqüències, acaba trobant-se amb el qui és «el Camí, la Veritat i la Vida»

qüestions plantejades. En el fons, es tracta d'això, que cadascú pensi i trobi les seves pròpies respostes.

Per als que tenim fe, sabem que si un

cerca sincerament la veritat, sense por de les conseqüències, acaba trobant-se amb el qui és «el Camí, la Veritat i la Vida».

Quan arriba aquest moment, sovint cap al final del curs, molts voldrien allargar-lo, però és aleshores quan se'ls proposen els diferents mitjans de què disposa l'Església per concretar una perseverança i que gairebé sempre és la mateixa parròquia.

Si algú té ganes de sopar, comencem un curs el dia 2 de febrer i continuarem cada divendres fins al 27 d'abril.

Es fan a la parròquia de la Concepció, al carrer Aragó, 299, de Barcelona. Per venir, lògicament, cal «reservar taula» al telèfon 651 129 629, on també us informaran. I... si et sents apòstol, aquí tens la teva xarxa.

Homenatge al beat Anselm Polanco, bisbe de Terol, màrtir el 1939, en terres empordaneses

Francesc A. Picas

President honorari d'Hispania Martyr

Organitzat per Hispania Martyr, el 10 de febrer proper, dissabte, tindrà lloc com cada any, la festa d'homenatge al beat Anselm Polanco i el seu vicari general, mossèn Felipe Ripoll, assassinats en terres empordaneses, el 7 de febrer del 1939.

A les 10.30 es resarà un Via Crucis al peu del Monument que recorda el lloc on foren assassinats i a les 12.30 se celebrarà una eucaristia a l'església de Bàscara. S'espera l'assistència dels amics dels Màrtirs de la Fe.

Els anys de la República espanyola del 1936 al 1939, s'implantà una brutal persecució religiosa. A Catalunya foren assassinats cinc bisbes. Companys era president de la Generalitat.

Fra Anselm Polanco. Bisbe de Terol. Detingut el desembre del 1937. Empresonat a València, a

Barcelona i finalment traslladat a l'Empordà. Fou assassinat per les tropes del coronel republicà Llíster.

Dr. P. Salvi Huix Miralpeix. Bisbe de Lleida. Abans d'assassinar-lo beneí els seus perseguïdors. Li dispararen a la mà dreta. Llavors, els beneí amb la mà esquerra.

D. Manuel Irurita Almándo. Bisbe de Barcelona. Detingut a la casa de la família Tort, que l'havia acollit. Immolat al cementiri de Montcada el desembre de 1936. Les seves despulles descansen a la catedral de Barcelona.

D. Miquel Serra Sucarrats. Bisbe de Sogorb. Fill d'Olot. Immolat el 9 d'agost del 1936.

Dr. Manuel Borràs i Ferré. Bisbe auxiliar de Tarragona. Detingut a Poblet. Assassinat prop de Lilla (Valls). El seu cos fou cremat. Recollides les cendres, estan dipositades al costat de les despulles del cardenal Vidal i Barraquer, a la catedral de Tarragona.

Felicitats pel número 2.000!

Tinc a les meves mans el número 2.000 del setmanari *Catalunya Cristiana*.

He tingut una gran alegria quan he vist en la portada el rostre del nostre estimat papa Francesc i la seva carta de felicitació. Que el seu missatge i la seva vida de testimoni evangèlic sempre tinguin ressò en les publicacions d'aquest setmanari.

Arribar al número 2.000 és motiu de felicitació i, alhora, vull agrair i animar totes les persones que des de la seva fundació—un record especial a Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa—, i fins als nostres dies han fet i fan possible a la nostra Església de Catalunya aquest setmanari.

A *Catalunya Cristiana* sempre he trobat articles que m'han ajudat a aprofundir la meua fe i testimonis de persones que m'animen a viure amb més radicalitat el dia a dia.

Gràcies, també, a totes les corresponsalies que, setmana rere setmana, ens mostren la vida de cada diòcesi. Aquesta edició extraordinària ens informa que la corresponsalia de Tarragona, en la persona de Joan Boronat, hi ha participat des del tercer o quart número. Un premi a la constància. No defalliu, continueu endavant com diu el Papa: «Amb esperit de comunió eclesial.»

ANNA MARIA AIXALÀ
L'Espluga de Francolí

La Comissió de Comunicació de les religioses del Sagrat Cor us felicitem pel número 2.000 de *Catalunya Cristiana*.

Molts anys de bona comunicació, reflexions, debats, informació, etc., sobre temes que interessen molts cristians del nostre país.

També volem agrair-vos la vostra bona disposició per publicar tot el que us enviem.

TERESA GOMÀ, rscj

Un pilar europeu de drets socials

En aquests moments en què fem balanç de l'any finalitzat i supòsits i pressupostos per al que acabem d'encetar, hem de tenir en compte una gran qüestió: com combatre l'atur juvenil. Part de la solució, és clar, és el retorn a un creixement fort i creador de feina. Alguns països, com Itàlia i Espanya, han reformat les condicions jurídiques laborals durant la crisi per reduir la bretxa entre els treballs precaris i els contractes indefinits. També han modificat els criteris sobre acomiadaments, per reduir la renúncia de les empreses a contractar. Aquestes mesures comencen a reduir la taxa general d'atur, però tenen poc impacte en el juvenil.

No serà fàcil complir la igualtat d'oportunitats que apunta: «Tota persona té dret a una educació, formació i aprenentatge permanent inclusius i de qualitat, per mantenir i adquirir capacitats que li permetin participar plenament en la societat i gestionar amb èxit les transicions en el mercat laboral.» Caldrà continuar avançant en la reflexió sobre el treball del segle XXI. Moltes feines necessàriament han de desaparèixer, com a conseqüència de l'avenç en robòtica o, en general, en informàtica o intel·ligència artificial. Si aquesta du alguns a apostar per l'anomenat transhumanisme, hi ha professions insubstituïbles: les relacionades amb el servei directe a la persona. Hauria de suposar un canvi decisiu en l'orientació professional i acadèmica. Val la pena, potser, donar-hi més voltes.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

Moltes felicitats pel número 2.000!

Quin goig veure com queda reflectida la trajectòria i el compromís mostrat durant tots aquests anys. I també poder llegir les paraules que ens envien moltes persones, començant per la felicitació del papa Francesc, en portada i amb la seva foto.

Enhorabona!

CARME BORRONÈS
Directora honorària de la Càtedra d'Inclusió Social de la URV

Les pensions

Ha estat molt «notòria» la pujada de les pensions que ha comunicat la Sra. ministra. No és només ridícula

sinó que a més, en la declaració de la renda, cal tornar a cotitzar pel cobrament de la pensió. La pensió es va anar generant durant la vida laboral, amb els salaris mensuals i per ells ja van tributar en el seu dia. Per tant, la pensió no és un rendiment de feina.

Per què als jubilats se'ls reté l'IRPF de la pensió? No ho paga l'Estat? Ja ho han pagat durant molts anys quan treballaven. Per què hi ha aquesta diferència amb càrrecs polítics del govern, Parlament, Senat, als quals també paga l'Estat i les retencions són mínimes? Clarament cauen en la figura de la doble imposició a costa dels jubilats, però és clar, d'algun lloc s'han de treure més diners.

M. JESÚS CLEMENTE-ALLOZA
Sant Just Desvern

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Dubtes sobre el Baptisme (2)

Vull plantejar-li alguns dubtes que tinc sobre el Baptisme en alguns casos especials. És vàlid el Baptisme administrat en un grup evangèlic? Hi ha un nen a catequesi que diuen els seus pares que el va rebre quan estaven a la seva comunitat, en un període que van deixar de freqüentar l'Església catòlica on ells havien estat batejats. I si és algú que va ser batejat a l'Església catòlica i després va rebre el Baptisme en el grup dels testimonis de Jehovà?

Recullo a la columna d'avui alguns dubtes que van quedar pendents de resposta en la darrera consulta i hi afegeixo algun element nou que m'ha arribat. No hi ha cap dubte sobre la validesa del Baptisme en alguns casos molt clars. Per exemple, si un fidel luterà s'incorpora a l'Església catòlica, el seu baptisme està plenament reconegut. Les normes estan ben determinades per a les Esglésies i confessions eclesials tradicionalment establertes i amb les quals l'Església catòlica manté relació constant i diàleg ecumènic. Ara bé, cal reconèixer que un problema molt seriós dels grups sorgits de la Reforma és la seva tendència a la dissolució i a la fragmentació. La raó és evident: la manca d'un magisteri i autoritat en el si d'aquestes comunitats. Així, han sorgit multitud de grups que sota la denominació d'«evangèlics» presenten grans diferències i alguns no tenen els elements fonamentals d'identitat cristiana. I per això cal analitzar cada cas amb molta cura. És imprescindible per a la validesa del baptisme la professió de fe trinitària que s'expressa en la fórmula d'administració. No hi ha dubte que hi ha sectes que s'anomenen cristianes o que en el seu origen hi ha una ruptura amb comunitats cristianes. El Directori per a l'aplicació dels principis i normes sobre l'ecumenisme, emanat per la Santa Seu, estableix: «El baptisme s'administra amb aigua i amb una fórmula que indica clarament l'acte de batejar en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. És per això de gran importància per a tots els deixebles de Crist que el baptisme sigui administrat d'aquesta manera per tots, i que les diferents esglésies i comunitats eclesials arribin en la mesura del possible a un acord sobre el seu significat i sobre la seva celebració vàlida.» Ha establert la comunitat d'aquest nen aquest acord? En cas negatiu, cal dubtar seriosament sobre la seva validesa. Un altre criteri el trobem en els legítims llibres litúrgics d'esglésies i comunitats. Si expressen la fe de l'Església catòlica sobre el Baptisme seria signe de validesa. El millor, en cas de dubte, és batejar «sota condició». El cas dels testimonis és clar. El seu baptisme és invàlid perquè no són cristians, perquè no accepten dos dogmes fonamentals: la Santíssima Trinitat i la divinitat de Jesucrist. Les arrels són arrianes. Si algú va rebre el Baptisme en aquests grups però havia estat batejat abans en l'Església catòlica, el seu cas també és clar: el Baptisme és vàlid i, remoguda l'apostasia, s'incorpora sense més a la plena comunió amb l'Església catòlica. En casos dubtosos, cal acudir a la respectiva Delegació diocesana d'Ecumenisme.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Inici de l'Any Raimon Panikkar

En el seu centenari es vol donar a conèixer el pensament del sacerdot indocatalà

Eduard Brufau

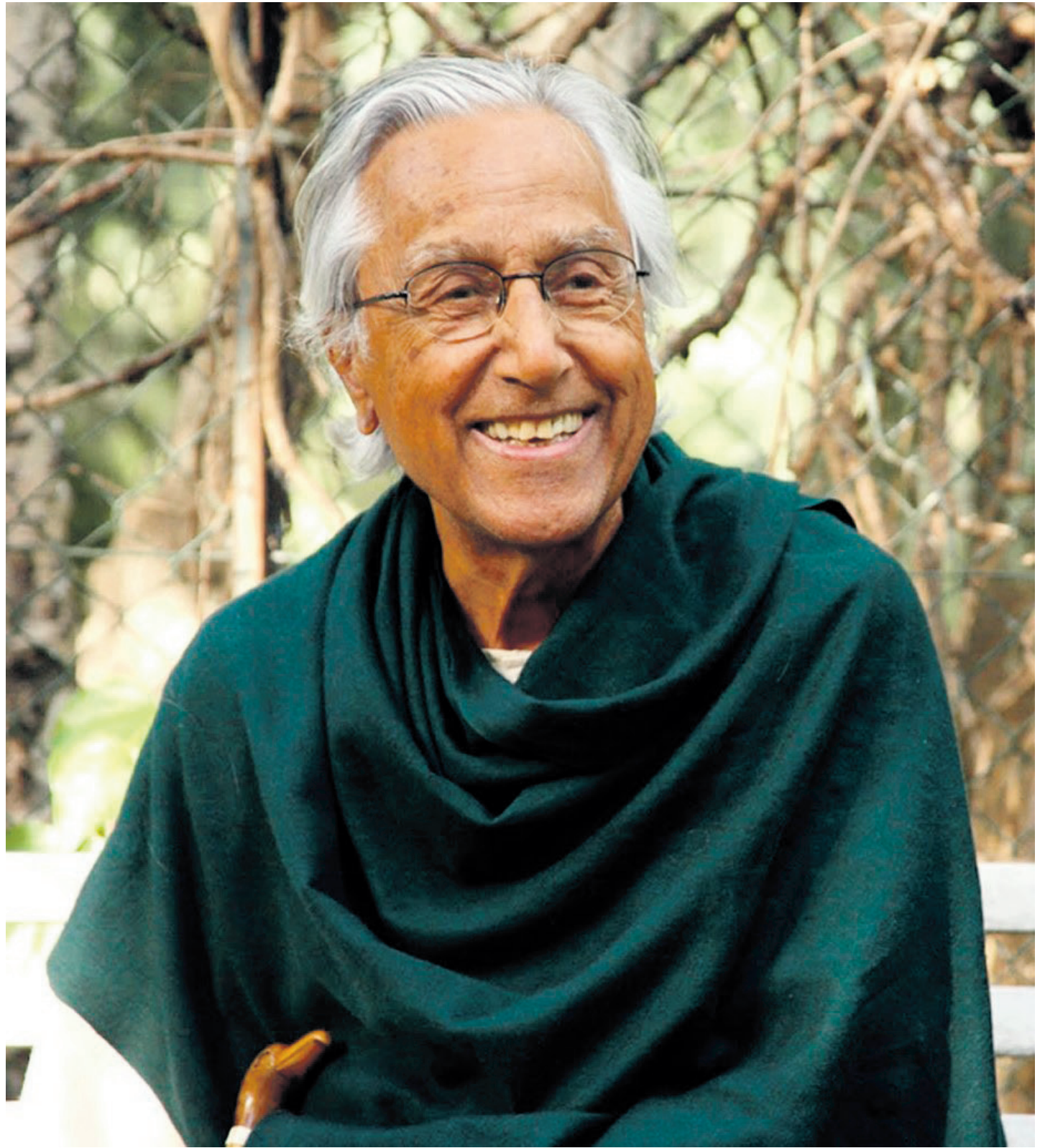
En un temps en què la reflexió, el pensament i el fet religiós són cada vegada més absents en la nostra societat, les figures que han destacat en aquests àmbits han de ser més reivindicades que mai. A casa nostra una d'aquestes personalitats sens dubte és Raimon Panikkar Alemany (1918-2010).

Fill de pare indi de religió hindú i de mare catalana de confessió cristiana catòlica, la seva biografia és polièdrica i poc convencional: membre de la prelatura de l'Opus Dei, va ser ordenat sacerdot als 36 anys; més tard, va viatjar a l'Índia, on va entrar en contacte directe amb la cultura paterna i amb tot el món de les religions asiàtiques. Fruit d'aquesta experiència, es va anar endinsant en l'estudi i la vivència de les diferents confessions com a expressió d'un mateix anhel humà. Des de llavors es va dedicar a difondre la necessitat del diàleg entre religions com a docent i en nombroses llibres i conferències.

Difusió d'un pensament profund

Amb motiu del centenari del seu naixement, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona organitzen l'Any Panikkar, que pretén donar a conèixer la figura i l'obra del pensador. Durant la presentació de la iniciativa, el seu comissari, Ignasi Moreta, va explicar la necessitat de difondre aquesta figura «perquè és una qüestió de cànon: Panikkar és dels filòsofs més importants que ha donat la nostra terra des de Ramon Llull i no anem sobrats de filòsofs d'aquest nivell. Tenim molts escriptors, filòlegs i historiadors perquè, com diu el P. Lluís Duch de Montserrat, som un país romàntic, que es pregunta pels seus orígens... però ens falten pensadors. Per fer-se una idea de la importància de la seva obra s'ha de dir que en vida seva se li van dedicar 40 tesis doctorals arreu del món, fet molt poc habitual. També és l'únic pensador català que ha impartit les prestigioses Gifford Lectures, reconeixement que seria equiparable a un Premi Nobel de Filosofia».

Sobre el pensament religiós de Raimon Panikkar, Moreta afirma que es tracta d'una reflexió complexa i molt àmplia al voltant de les grans preguntes de l'existència humana. El comissari també assenyala que Panikkar volia repensar la tríada Déu, home i cosmos no des d'una visió jeràrquica, sinó com una «coimplicació constant». En opinió de Moreta aquest pensament no només és valuós per ell mateix, sinó perquè permet un món més savi i una societat més cohesionada:

«Llegir Panikkar ajuda a resoldre els conflictes de la diversitat contemporània i és una bona vacuna contra el fanatisme. Ell concebia el diàleg no com una dialèctica per vèncer, sinó com un posar-se desarmat davant de l'altre i preguntar-li: "Quin és el teu dolor?" La interculturalitat que ell proposa és seriosa, allunyada de la banalització amb què sovint se'ns presenta aquest terme. Així mateix, fa una crítica molt interessant del món científicotècnic quan afirma que la ciència no és neutra.»

Laura Borràs, aleshores directora de la Institució de les Lletres Catalanes, organisme de la Generalitat de Catalunya, destaca que el pensament de Panikkar ofereix una visió orgànica de conjunt, que ajuda a no voler resoldre els problemes aïlladament. Per aquesta raó, «un dels

objectius d'aquesta commemoració és divulgar el seu pensament, que és complex, i fer-lo proper a la societat en general i també a l'escola». Així mateix Lola López, comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat de l'Ajuntament de Barcelona, va recordar que Panikkar no té el reconeixement merescut a casa nostra, i que la commemoració pretén resoldre aquesta mancança. També es va mostrar partidària de donar a conèixer el pensament del filòsof català perquè «és útil en el context convuls actual i ajuda a l'aprenentatge mutu».

Entre els actes previstos al llarg d'aquest 2018 hi haurà conferències, exposicions, publicacions de parts de la seva obra, cicles monogràfics, produccions musicals i audiovisuals i el descobriment d'una placa commem-

morativa a la casa natal de Barcelona. La seva figura també estarà present en la Nit de les Religions, en la Mostra de Cinema Espiritual, en els Diàlegs de Pedralbes, en la Jornada Linguapax o en les Jornades interreligioses de Manresa.

Panikkar i l'Església

Per a Ignasi Moreta la visió orgànica i polièdrica que Ramon Panikkar tenia del fet religiós no el va allunyar de l'Església catòlica. Una de les frases que solia repetir dona una idea d'aquesta complexa mirada: «Me'n vaig anar cristià, em vaig descobrir hindú i torno budista, sense haver deixat mai de ser cristià.» Al capdavall, ell es va afirmar sempre com a sacerdot catòlic.

Per aquest motiu Moreta —que

Presentació de l'Any Panikkar amb Lola López, Laura Borràs i Ignasi Moreta.

Una obra prolífica

Els més de 90 anys de vida de Raimon Panikkar, la seva diversitat de fonts d'inspiració i el fet d'haver viscut a diversos països d'Europa, a l'Índia i als Estats Units, fan que la seva obra sigui ingent i plurilingüe. Les seves obres completes inclouen més de 8.000 pàgines i més de 80 llibres en sis llengües diferents sense comptar el seu dietari personal, que va anar escrivint des de la infància fins pocs dies abans de morir. Publicats en català per Fragmenta i en castellà per Herder, entre els títols fins ara apareguts hi ha *Religió i religions*, *Espiritualitat*, *el camí de la vida*, *Mística*, *plenitud de vida* o *Pluralisme i interculturalitat*. Fragmenta té previst publicar enguany, coincidint amb el centenari, els dos volums de les obres completes sobre el cristianisme.

afirma que juntament amb el Dr. Batllori, Panikkar és la figura intel·lectual de més rellevància de l'Església catalana contemporània— valora especialment que l'Església s'hagi implicat en aquesta commemoració. Entre d'altres entitats i organismes cristians, hi participen la Universitat Ramon Llull, la Facultat de Teologia de Catalunya, el monestir de Pedralbes, Cristianisme i Justícia o l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic. El comissari de l'Any Panikkar també és l'editor de Fragmenta, l'editorial que publica les obres completes del pensador en català dins de la col·lecció *Opera Omnia*; Moreta té previst publicar enguany els dos volums de les obres completes dedicats al cristianisme.

El comissari de la commemoració també vol deixar clar que l'Any Panikkar no pretén ser una lloança acrítica de l'obra del pensador i sacerdot: «Volem que el seu pensament susciti debat, que si cal generi també crítiques i volem donar veu a visions contraposades.»

Frases de Raimon Panikkar per pensar

«Estar disposat a morir per les pròpies idees pot ser fanatisme, però no viure d'acord amb les pròpies conviccions és covardia»

«El diàleg de les religions enderroca, de fet, els murs del "nacionalisme" religiós, a redós dels quals alguns se senten segurs»

«La religió té a veure no solament amb Déu sinó també, i amb preeminència, amb l'home»

«Jo no puc conèixer la persona si no l'estimo, i no la puc estimar si no la conec»

«Si l'altre no vol dialogar cal esperar, esperar i esperar. No es pot forçar el diàleg»

«Un diàleg només de conceptes es queda en pura dialèctica»

«Tota llengua és una manera de viure, una manera d'ésser en el món, i reflecteix una visió completa d'aquest món. Parlar-ne només una, considerada *lingua universalis*, seria un empobriment cultural i humà devastador»

«No tot es pot dir en anglès, deixant de banda el fet que només el deu per cent de la humanitat pensa en aquesta llengua»

MÉS INFORMACIÓ:
anyraimonpanikkar.cat / fragmenta.cat

Carnaval a la Barcelona setcentista

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

L'Església, a través de la predicació i de la catequesi, des d'època immemorial, ha denunciat els excessos que es produeixen durant la celebració del carnaval, que és un període anual de divertiments públics, força descontrolats, que precedeix les austeritats quaresmals. Durant el carnaval, i de manera confusa, es barregen costums molt ancestrals amb rituals i el ressò de festes, força heterogènies, algunes d'elles provinents d'estats arcaics del paganisme, previsa la cristianització de la societat europea i que, any rere any, suren novament en ocasió del carnaval, unes diades enormement populars que, d'alguna manera, caldria esguardar com una mena de pervivència i continuació de les saturnals romanes.

Un dels actes més destacats dels dies de carnaval és l'anomenat «enterrament de la sardina» que, expressament, es fa coincidir amb el Dimecres de Cendra i així, amb aquesta paròdia, es clouen burlescament les festes de carnestoltes. En efecte, a més de la berenada popular, i coincidint amb el

Dimecres de Cendra, hi ha una cerimònia grotesca on, a la Barcelona del Barroc, se solia sebolir, entre dos plats de terrissa, una sardina, o bé una arengada, generalment vestida de forma ridícula. Aquest costum burlesc de tons anticlericals, celebrat en el primer dia de la Quaresma, té el seu origen en una paròdia de processó popular amb la qual es posava fi a les festes carnavalesques quan se sebolia una sardina, eufemisme popular per referir-se a l'espina del porc.

Aquesta paròdia de «l'enterrament de la sardina» començà a introduir-se al Principat de Catalunya, procedent de la

Aquesta paròdia de «l'enterrament de la sardina» començà a introduir-se al Principat de Catalunya, procedent de la cort de Madrid

cort de Madrid, vers la meitat de la divuitena centúria i assolí una notable puixança durant els segles XIX i XX, quan hi havia cants irònics i burlescos com, per exemple, «els goigs de Sant Patantum» on, en una de les estrofes, es cantava: «De la sardina salada no'n podem sentir parlar, ni tampoch de las anxovas, de las trumfas y menos del bacallà», per referir-se al cansament quotidià que produïa la dieta quaresmal, centrada en la ingesta de naps, patates i bacallà salat.

En la Barcelona setcentista, el dia 10 de febrer de l'any 1762, el bisbe de la diòcesi, Acensi Sales, volgué denunciar els excessos del carnaval i prohibí severament que s'efectués als territoris del bisbat l'enterrament de «Carnestoltes»: «Com haja arribat notícia que algunas personas poch temerosas de Déu nostre Senyor en lo primer dia de Quaresma no sols deixan de dejunar sens legítima causa, sinó que també menjan carn y fan balls fora de la Ciutat ab lo pretext que dihuen de enterrar á Carnestoltas, lo que sab á gentilisme, exhortam y requerim que no permetin que en las sevas respective Iglesias entren tals personas.»

La il·lustració que acompanya aquesta nota històrica és la reproducció d'un gravat d'un personatge divuitesc, vestit amb la indumentària pròpia de la moda barroca, amb una actitud meditativa sobre el *memento mori*, després dels excessos del carnaval.

In memoriam

Miquel Garcia Casaponsa, antic director general de Centres Concertats i Centres Privats del Departament d'Ensenyament

Enric Puig Jofra

Secretari general Escola Cristiana de Catalunya

Dissabte 20 de gener ens assabentàvem del traspàs de Miquel Garcia Casaponsa, que havia estat director general de Centres Concertats i Centres Privats del Departament d'Ensenyament.

Miquel Garcia era mestre i llicenciat en Geografia i Història per la Universitat de Barcelona. La seva vida ha estat molt vinculada a l'Escola Pia. Va cursar els estudis primaris al Col·legi Calasanci, del Carrer Ample de Barcelona, i completà els estudis secundaris al de Sant Antoni.

Ha estat un dels laics als quals l'Escola Pia confià de bon principi tasques de direcció, que sempre compaginà amb la docència. El curs 1977/1978 fou nomenat responsable d'Educació Infantil i de l'EGB al col·legi de Sant Antoni. Durant el curs 1983/1984 fou designat director gerent del col·legi de Vilanova i la Geltrú. A partir del curs 1985/1986, retorna a Sant Antoni, on roman fins al curs 1995/1996. Durant aquest període, encapçala a l'escola el procés de reforma en integrar-se aquesta, al curs 1987/1988, al Pla d'Experimentació de la reforma del Cicle Superior d'Educació General Bàsica i del Primer Cicle

Hem perdut un mestre, un educador, un gestor de l'ensenyament i un servidor públic que ha deixat petjada de servei i estimació

d'Ensenyament Secundari, iniciat pel Departament d'Ensenyament. Entre els anys 1996 i 2009 se li confià la direcció de l'escola de Sarrià. També fou director gerent del col·legi Calasanci en el període 1993-1996, de l'Escola Pia Luz Casanova el 2008/2009 i del Centre de formació de tècnics esportius de Barcelona i el Pont de Suert (2002-2010). El setembre del 2010 torna a la gerència de l'Escola Pia de Vilanova i la Geltrú.

Sempre volgué mantenir la seva vocació docent i, excepte en l'exercici del càrrec al Departament, no abandonà mai les classes. Impartí Geografia als alumnes de Batxillerat. També ha estat professor a la Universitat Ramon Llull i a la Universitat Oberta de Catalunya, on va ser responsable de l'assignatura de Política Educativa i de Legislació Escolar.

Era coautor, entre d'altres obres, de *Geografia de Batxillerat* (Editorial ECIR. València 1999) i de *La Tutoria: de la reflexió a la pràctica* (Editorial EUB. Barcelona 1999).

L'any 2011, arran de la creació de la Direcció General de Centres Concertats i Centres Privats dins el nou organigrama del Departament d'Ensenyament, fou cridat per la consellera Irene Rigau a ser-ne el

primer director general, i ha romàs en el càrrec fins al mes d'octubre del 2017. No ha estat aquesta una època fàcil, colpejada per una profunda crisi econòmica, a la qual s'ha sumat la situació demogràfica, que tant han incidit en la política de gestió educativa del país. Amb tot, ha mostrat sempre una línia de sensibilitat i vinculació amb el sector, fermament convençut de la realitat que conforma el Servei d'Educació de Catalunya i, en la mesura de les possibilitats que li ha permès la conjuntura, ha mantingut el seu compromís amb les escoles privades i concertades.

Persona inquieta, amb gran sensibilitat per aprendre i comprendre; interessat per captar les coses en un sentit ampli, universal i alhora sintètic, com a bon geògraf que era, i amb un tarannà fidel i lleial a les persones. La seva sinceritat i honestat s'han guanyat l'estima i la confiança de les persones i de les institucions en les quals ha tingut oportunitat de mostrar la seva vàlua professional i personal.

Hem perdut un mestre, un educador, un gestor de l'ensenyament i un servidor públic que ha deixat petjada de servei i estimació. Que Déu, Pare de misericòrdia, l'aculli a prop d'Ell.

Actualitats científiques

Un forat negre que ha desconcertat els astrònoms

Quan la ciència es limita a constatar la realitat ens en podem fiar del tot. Davant d'un fet no podem objectar res. Però quan es posa a construir una teoria, per molt competents que siguin els científics que la discorren, pot passar que no s'ajusti del tot a la realitat. Per això moltes vegades s'han hagut de modificar certs enunciats que es tenien per vàlids. Un exemple: recordo que fa uns anys es deia que era un fet molt excepcional que una estrella pogués tenir planetes (es basava això en la teoria de com s'han de formar aquests astres) i que el nostre sistema solar era ben bé un cas especial dins del conjunt estel·lar. Però més tard es començà a dir que no era tan rar això de tenir planetes una estrella i que potser un 30% en tenien. Poc després ja es deia que potser dos terços i ara ja hi ha qui diu que és tan normal que potser totes en tenen algun. I s'ha vist que més d'un moltes, com l'estrella Trappist, que se n'hi han descobert set.

Doncs bé, ara resulta que una de les teories considerada de les més ben construïdes, que és el desenvolupament del cosmos a partir del Big Bang també es troba que s'haurà de modificar. Almenys en un detall. Per què? Ha estat la descoberta d'un enorme forat negre (o sigui estrella col·lapsada) situat a una distància enorme. Es

Eduardo Bañados

L'astrònom xilè Eduardo Bañados és l'autor principal de l'estudi sobre el forat negre supermassiu.

tracta d'un quàsar que té un desviament cap al roig de 7,54. Això vol dir una llunyania de prop de 13.000 milions d'anys llum, o sigui que ja existia quan l'univers només tenia 690 milions d'anys, el 5% de l'edat actual. La seva massa ha de ser d'uns 800 milions de vegades la del sol. I d'aquí ve la dificultat que dèiem. El desenvolupament de la matèria còsmica, segons la teoria, no permetia pas que al cap de tan poc temps (poc a escala còs-

mica, naturalment) ja s'hagués pogut formar una concentració tan enorme de matèria. Què falla aquí? Sembla que la teoria.

El director de la Carnegie Institution (que amb el telescopi *Magallanes* és la que ha liderat la investigació d'això), Eduardo Bañados, a la revista *Nature* diu: «És un desafiament enorme a les teories de com es fa el creixement supermassiu d'un forat negre.» Així, doncs, cal modificar la teoria fent que

hi hagi hagut un desenvolupament que permetés la formació de forats negres supermassius. Això és crucial per poder comprendre com era l'univers primitiu.

I nosaltres què hi direm? Que una vegada més se'ns mostra que cal anar amb peus de plom abans de donar per totalment vàlida una elucubració dels científics per molt ajustada que sembli a la realitat. La natura sempre ens pot donar sorpreses.

Gent de casa

Maria Giner Gomis

La beata Maria Giner i Gomis havia nascut a Tortosa el 4 de gener del 1874, els seus pares eren valencians, Joaquim i Salvadora, procedien de Carcaixent, a la Ribera Alta, on en Joaquim feia de pagès fins que va aconseguir entrar a treballar a la Companyia de Ferrocarrils del Nord, on va arribar a cap d'estació; una família de catorze fills, Maria era de les més petites, dels quals només la meitat assolien l'edat adulta.

De salut delicada, la seva mare la confia als sis anys d'edat com a alumne interna al convent de les Religioses de Maria Immaculada, les missioneres claretianes, en el qual una germana de Maria hi havia ingressat com a novícia. La mateixa fundadora del convent, la venerable Mare Antònia París de Sant Pere és qui determina acceptar-la. I ja no sortirà del convent, perquè finalment el 1892, als 18 anys, professa en el mateix convent com a novícia, amb el nom de Maria del Patrocini de Sant Joan, i

arribarà a ser mestra de novícies a Carcaixent.

Al cap d'uns anys, sortirà d'aquest convent per anar-ne a fundar amb la seva congregació un de nou, amb escola, al Port de Sagunt, a Morvedre, un establiment en un barri obrer, on la majoria d'habitants eren treballadors del port i vinculats a les dures feines del mar.

L'any 1926 va ser escollida priora d'aquella comunitat, que uns anys després, durant uns aldarulls i lluites obreres el 12 de maig del 1931, seria atacada. La beata Maria Giner s'ocupà de l'evacuació de la comunitat, i la retornà a Carcaixent, salvant el Santíssim Sagrament. L'any següent deixaria el seu lloc de superiora a mans d'una deixeble seva més jove.

A diferència d'altres zones, on tot i la tensió d'aquells anys es visqué amb un relatiu respecte, a la zona, l'anticlericalisme era tan radical que tots els convents tenien els seus plans d'evacuació i sabien com actuar en cas d'ésser atacats. Així fins al 13 de

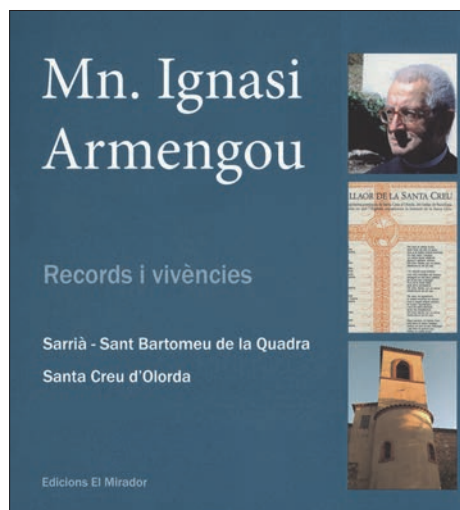
Joan Pallarès-
Personat
Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

maig de 1936, quan el convent de Carcaixent es troba en greu perill, les monges són avisades per regidors de l'Ajuntament del perill que corren i al punt la congregació ha d'abandonar-lo, les nenes retornen amb les seves famílies i les monges van a refugiar-se en diverses cases de familiars i amics.

L'esclat de la guerra agreuja la situació: controls de milicians, a la casa familiar on s'amaga també hi ha la seva germana Carlota, religiosa agustina, el perill és força gran, les molèsties, contínues... fins que el 13 de novembre del 1936 són detingudes i sense més portades al Portitxol de Valldigna i afusellades amb altres persones. Tenia 62 anys.

La cerimònia de beatificació, amb 233 màrtirs més, tots dins de la comunitat valenciana el 1936, va tenir lloc el dia 11 de maig del 2001, pel papa Joan Pau II.

JAUME GRAS I BARTROLÍ (Ed.)**Mn. Ignasi Armengou**
Records i vivències
Edicions El Mirador, 2017, 132 pàg.

El 25 de febrer del 2017, centenars de persones van participar a l'església de Sant Vicenç de Sarrià en l'home-natge a Mn. Ignasi, mort setmanes abans a la residència Sant Josep Oriol de les Corts. Malauradament, no el va poder rebre en vida.

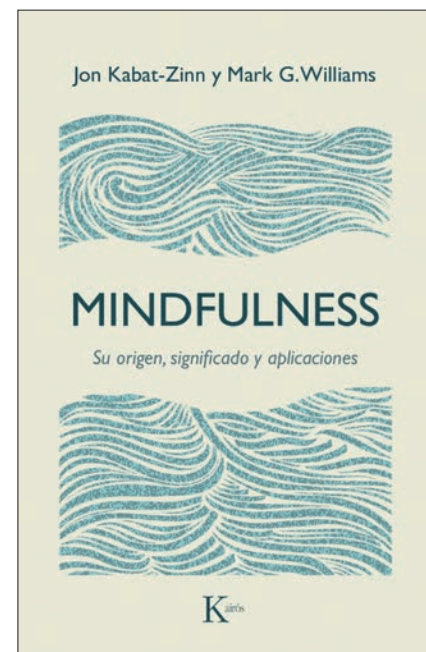
Aquest llibre ha estat possible gràcies a la col·laboració de moltes persones i us permetrà conèixer i apropar-vos una mica més a aquest capellà tan estimat.

JOSEP ROCA, CMF**Lectio Divina**
Quaresma 2018
Claret, 2018, 108 pàg.

La *lectio divina* és un mètode —experimentat per la Tradició de l'Església— per acostar-se a la Paraula de Déu i endinsar-se millor en el seu significat. Hom diu que és com «una escala per pujar de la terra al cel». L'important, però, no és el mètode, sinó aconseguir fer una «lectura orant» de la Paraula. Es tracta d'acostar-te a Déu a través de la seva Paraula i deixar que et mostri la seva voluntat.

JOSÉ FERNANDO REY BALLESTEROS**Evangelio 2018**
Comentado día a día
Cobel Ediciones, 2017, 366 pàg.

Aquest llibre vol ser una ajuda per als que desitgen escoltar Déu en cada jornada. Conté la lectura de l'evangelí corresponent a cada dia de l'any. I, juntament a aquesta lectura, unes paraules breus que poden ajudar a la meditació. Està escrit, principalment, per a seglars que viuen i treballen en aquest món i en aquest temps. N'hi ha prou amb cinc minuts per llegir-lo cada dia o cada nit. La resta, 23 hores i 55 minuts del dia... dependrà de com aprofiteu aquests cinc minuts.

JON KABAT-ZINN I MARK G. WILLIAMS**Mindfulness**
Kairós, 2017, 602 pàg.

Aquest llibre presenta el treball d'experts internacionals de renom en el camp acadèmic del budisme i de la investigació científica, a més d'examinar les implementacions del *mindfulness* en els àmbits de l'assistència sanitària i l'educació. Els especialistes que contribueixen a aquest volum analitzen l'ús del *mindfulness* al llarg de la seva història, reflexionen sobre el seu significat actual, i identifiquen àrees en les quals destaquen potencials de sinergia i disjunció.

KARLOS ARGUÑANO**La alegría de cocinar**
Planeta, 2017, 448 pàg.

Karlos Arguñano s'ha proposat fer entrar a la cuina aquells que no hi entren mai i divulgar el plaer no de menjar un bon plat, sinó d'elaborar-lo. Cuinar com una forma de divertir-se, compartir, tastar, experimentar. Una activitat enriquidora que ens allunya de l'estrès de la vida quotidiana i que ens permet gaudir amb les nostres pròpies creacions. Una obra de referència per tenir-la sempre a mà i que ens descobreix un univers de possibilitats.

ISABEL MELLADO**Vibrato**
Alfaguara, 2018, 312 pàg.

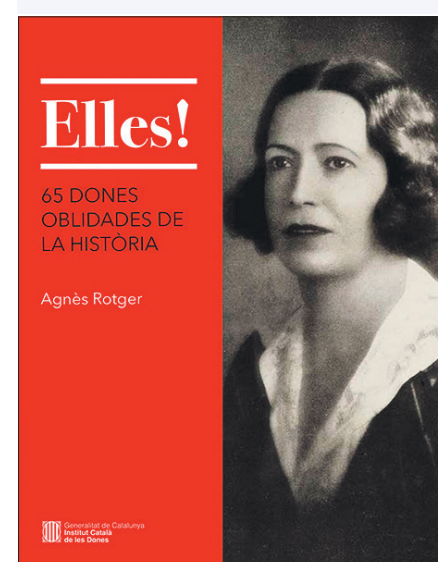
La Clara és la filla menor d'una parella de la resistència i té nou anys quan el seu pare és declarat desaparegut per les autoritats. Apassionada estudiant de violí, la seva infantesa es desenvolupa entre violència, vocació musical, sabors i silencis. *Vibrato* és una novel·la sensorial que acompanya el lector pel laberint de l'oïda. Quants compassos caben en un dia? Quants dies en un compàs? I en un any, en una vida?

NÚRIA PRADAS ANDREU**La pintora del barret de palla**
Editorial Efadós, 2017, 190 pàg.

Maria Antonieta d'Àustria, la reina de França, trepitja per darrera vegada els jardins del seu estimat Trianon. A partir d'aleshores, el seu serà un lent i angoixós caminar cap a la guillotina. En aquells moments nombroses persones fugen de França. Élisabeth Vigée Le Brun, una retratista destacada de la cort, es veu obligada a deixar enrere llar, fama i família, i, acompanyada de Julie, la seva petita filla, fuig de París amagada i disfressada.

AGNÈS ROTGER**Elles! 65 dones olvidadas de la història**

Institut Català de les Dones-Sàpiens, 2017, 143 pàg.

Hi ha una dita que diu que la història l'escriuen els poderosos. I si repassem els llibres d'història, comprovarem fàcilment que la frase no va gens desencaminada: la majoria dels noms escrits són d'homes poderosos. Però de protagonistes n'hi ha molts més. Moltes més. Matemàtiques, escriptores, compositores, metgesses, activistes valentes... Totes les dones que apareixen en aquest recull ens mostren que la història també s'escriu en femení.

Crítica literària

Tots hem de saber renunciar a alguna cosa

He de confessar que feia temps que no m'ho passava tan bé llegint una novel·la. He dit novel·la? Potser millor història novel·lada. Sigui com sigui, m'ha pres hores de son, perquè no la podia deixar. També és veritat que el tema m'agrada personalment, tot hi ajuda. Per a mi ha estat una bona sorpresa perquè en desconec totalment l'autor i no n'havia sentit a parlar mai.

Per anar per feina, us transcrib el que diu la contraportada:

«Nápoles, últimos años del siglo XIII. Un papa que duda. Un monarca que miente. Un cardenal asustado. Un poeta sin temor. Un libro inverosímil señala el camino.

El 13 de diciembre de 1294, Celestino V asombró al mundo abdicando del papado. ¿Quién era en verdad aquel anciano, que antes de ser elegido se llamaba Pietro de Morrone? ¿Cómo llegó a concebir su renuncia? ¿Fue realmente un cobarde, como asegura Dante en la Divina Comedia? ¿Cómo pudo pensar que su sucesor le permitiría regresar a la paz de sus bosques? ¿Qué hacía Ramón Llull en Nápoles? Siete siglos más tarde, en la Cordillera Central de la República Dominicana,

MARTÍ COLOM

La renuncia

Mensajero, 2017, 397 pàg.

ocho hombres y un muchacho se convierten en la obsesión de una dictadura. Un crimen. Una huida. Dos hermanos. Una madre sin opciones. ¿Por qué está encarcelado Marcos Terrero?

Una novela con dos historias que nos confrontan con la verdadera naturaleza del éxito y del fracaso. Un relato sobre la amistad, la ambición, la ingenuidad y las renuncias que hacen falta para alcanzar la libertad.»

Aquest resum, en castellà, perquè és com està escrit el llibre, ja crea l'expectativa per animar el lector. Jo hi afegeixo que la construcció de l'obra que enllaça de forma subtil les dues històries és una bona forma d'interessar el lector que, amb capítols alterns, va avançant per veure on i com es poden arribar a trobar unes vivències amb segles de diferència i mons tan allunyats.

El secret rau en el mateix autor.

Nascut a Barcelona i, pel que es veu, coneixedor de Lull i estudiós de la història del papat, ha conviscut, com a sacerdot, entre emigrants dels Estats Units i també deu anys al sud-est rural de la República Dominicana. Es nota la vivència de la narració en temps actual, perquè descriu situacions que et fan posar la pell de gallina i això no s'inventa així com així. D'altra banda, aprofita prou bé aquella abdicació per denunciar, amb fets de fa segles, els perills de l'Església si no va pels camins de l'Evangeli. Ens mostra la saviesa dels homes bondadosos, senzills de cor i de tarannà pacífic, enfront de la supèrbia i l'ansia de poder i domini.

La gran lliçó és, efectivament, la renúncia. Ens ve a demanar a què estem disposats a renunciar en bé dels altres. Tot i no arribar a casos límit com els de les narracions del llibre, tots hem de saber renunciar a alguna cosa si

La renuncia

Martí Colom

volem ser honestos i crear una bona convivència.

De veritat, llegiu-lo, i a més de passar una bona estona de lectura, coneixereu un xic més d'història.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Crítica teatral

Treure's el nas per dignitat

«CYRANO»,

d'Edmond Rostand

DRAMATÚRGIA: Pau Miró**INTÈRPRETS:** Lluís Homar, Joan Anguera, Aina Sánchez, Albert Prat i Àlex Batllori**DIRECCIÓ:** Pau Miró
Teatre Borràs, Barcelona. Fins a l'11 de març

Hi ha personatges que són una temptació per als actors de pedra picada. Com si optessin a una cursa d'obstacles per anar superant progressivament en la seva trajectòria escènica. Un d'ells és el popular Cyrano de Bergerac, un personatge que si no fos perquè la nòmina d'Homes dels Nassos del bestiari fantàstic català està prou completa es podria dir que opta amb prou mèrits ell tot sol a cobrir la plaça.

Qui ara s'hi ha apuntat és l'actor Lluís Homar que, en la tradició teatral del repertori català dels últims trenta anys, s'afegeix al *Cyrano* interpretat per Josep Maria Flotats (Teatre Poliorama, 1985) i al de Pere Arquillué (Biblioteca de Catalunya, 2012). Cal esmentar-los no només per l'impacte que l'un i l'altre van aconseguir en els espectadors de diferents generacions

© David Ruano

La companyia al complet d'aquesta versió de Pau Miró amb un «Cyrano» protagonitzat per Lluís Homar (al mig).

en el seu moment sinó també perquè entre Flotats, Arquillué i, ara, Homar, hi ha notables diferències estilístiques i fins i tot de lectura i mirada de l'obra d'Edmond Rostand (Marsella, 1868 - París, 1918), de qui, casualment o no, es commemoren aquest 2018 el 150è aniversari del seu naixement i el centenari de la seva mort.

Lluís Homar, en complicitat amb el director Pau Miró, la dramatúrgia a l'ombra de Xavier Albertí i la veu i composició musical de Sílvia Pérez Cruz —una operació artística que ja es donava en la seva versió unipersonal de *Terra Baixa*— ha penetrat en

l'ànima de *Cyrano*, més que en el cos, i n'ha extret allò que l'obra amaga en lletra menuda sota l'aura de l'aventura romàntica entre Roxana i Christian capitanejada per Cyrano.

No es tracta en aquesta ocasió d'una aposta tan unipersonal com la de *Terra Baixa*, on Lluís Homar feia tot sol diversos personatges del drama d'Àngel Guimerà, perquè ara l'acompanyen quatre intèrprets més —que són precisament els que alternen diversos personatges— però sí que continua sent una «peça d'actor» que se centra en la consolidada capacitat discursiva de Lluís Homar —que els espectadors del

dia a dia celebren amb aplaudiments a peu dret— i que, per això mateix, sembla que deixi en un segon pla les intervencions dels altres intèrprets, com si cap d'ells gosés fer ni una mica d'ombra a la potència del personatge de *Cyrano*.

No cal esperar, doncs, una obra extensa de dues hores i mitja —que és la durada estàndard de les diverses versions del *Cyrano*— i que aquí es redueix a un parell d'hores, ni tampoc un vestuari d'època enfarregat i endolat perquè tot sembla que tingui lloc en una pista o escola d'esgrima on domina el vestuari blanc de l'especialitat esportiva i el casc protector de rusc d'abelles. I tampoc cal esperar una dinàmica interpretació de capa i espasa —sí que hi ha moltes espases acoblades a les torres escenogràfiques, una estructura simbolista, i s'esdevé una batallista per deixar constància del caràcter espadatxí de l'obra— perquè el muntatge exigeix centrar-se molt més en el text, en com flueixen els alexandrins sense que es noti, en com s'expliquen les seves escenes bàsiques, en com llueixen els monòlegs de *Cyrano*, fins a la mirada final, amb pròtesi de nàpia mòbile inclosa, en una juguesca de teatre dins el teatre que Homar-Cyrano justifica amb una enigmàtica i sensible fugida final: «Per dignitat!»

a les 20.00, concert de les completes;
el **dimarts 6**, a les 11.30, ofici en
honor del Santíssim Misteri. Església
de Santa Maria de Cervera.

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Els caps de setmana del 10 a l'11 de febrer i del 17 al 18, a Ciempozuelos, sessions de formació humana sobre *Descúbrete* amb Josep Font. Més informació: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.
- **CAMILS.**— El divendres 16 de febrer i el dissabte 17, a Tres Cantos, curs *El cuidado del profesional para la humanización de la asistencia sanitaria* amb Mamen Segovia. Més informació: www.humanizar.es.

INTERNET

- **CARMELITES.**— Les carmelites de Zarautz han inaugurat una pàgina web, **www.carmelitasdescalzas-buenpastor.es**, en la qual conviden a descobrir el monestir del Bon Pastor i a conèixer les germanes que actualment hi conviuen.

BARCELONA

- **SANTUARI DE SANT JOSEP DE LA MUNTANYA.**— Tots els diumenges (del 4 de febrer al 18 de març), a les 19.00, celebració dels Set diumenges de Sant Josep predicats per Mn. Joan Rodríguez.
- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **dilluns 5 de febrer**, a les 19.00, conferència dels Dilluns dels Drets Humans sobre *La pena de mort avui. Execucions dins i fora de la llei*. C/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338.
- **PARRÒQUIA DE SANTA ANNA.**— El **dilluns 5 de febrer**, a les 19.30, catequesi oberta *Una comunitat «en sortida»* amb Xavier Morlans a la parròquia de Santa Anna, c/ Rivadeneyra, 3, principal – Barcelona.
- **EGIPTE.**— El **dilluns 5 de febrer**, Pilar Casals imparteix la conferència *La època predinàstica*; els **dilluns del 12 de febrer al 5 de març** fa el curs *Kemet, terra de faraones*. Al-Qantara Institut, c/ Pelai, 7, 2n - Barcelona, tel. 933 172 239.
- **PARRÒQUIA DE LA BONANOVA.**— El **dimarts 6 de febrer**, a les 21.30, conferència de Ramon M. Nogués sobre *Cristians per elecció*. Parròquia dels Sants Gervasi i Protasi, pl. Bonanova, 12 – Barcelona.
- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Els **dimarts 6, 13 i 20 de febrer**, a les 19.00, cicle de conferències *Cinema, religions i cultures* amb Joan-Andreu Rocha. Facultat de Comunicació Blanquerna, c/ Valldonzella, 6 – Barcelona. Inscripcions: tel. 934 880 888.
- **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA (MÈTODE P. I. LARRAÑAGA).**— *Aprendre a pregar per aprendre a viure*. Sessió informativa el **dijous 8 de febrer**, a

les 17.00, a la parròquia de l'Esperit Sant de Barcelona, travessera de Gràcia, 401. Contacte: Markus, tel. 622 316 648.

- **MONESTIR DE PEDRALBES.**— El **dijous 8 de febrer**, a les 19.00, diàleg *En democràcia, què es pot decidir?* amb Joan Vergés. Reserves: tel. 932 563 427.
- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 8 de febrer**, a les 20.00, trobada sobre *Càntic de les Criatures* amb fra Gendrau. C/ Santaló, 80 – Barcelona.
- **MANS UNIDES.**— El **divendres 9 de febrer**, a les 21.00, concert de l'Orquestra de Mataró com a acte de la campanya de Mans Unides per millorar una escola a l'Índia. Serà a la parròquia de Sant Josep de Mataró.
- **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— Celebra la seva patrona el **divendres 9 de febrer**, a les 19.30, amb una eucaristia a la capella de l'Hospitalitat (c/ Consell de Cent, 224-228 – Barcelona); el **diumenge 11**, a la catedral de Barcelona, a les 9.30 i 11.30, misses a l'altar de la Mare de Déu de Lourdes; a les 18.00, rosari; a les 19.00, missa solemne en l'altar major presidida pel cardenal Joan Josep Omella; processó de les torxes.
- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El **diumenge 11 de febrer**, a les 18.00, trobada del grup de pregària a la capella (c/ Puiggarí, 1 – Barcelona). Més informació i llibre: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

GIRONA

- **HISPANIA MARTYR.**— Organitza el **dissabte 10 de febrer** un homenatge al bisbe de Terol Mons. Anselmo Polanco i al seu vicari general Felip Ripoll, assassinats als afores de Pont de Molins el 1939. A les 10.30, via crucis davant del monument de Pont de

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè els que tenen poder material, polític o espiritual no es deixin dominar per la corrupció

Molins; a les 12.30, missa a l'església de Bàscara.

- **LOURDES.**— El diumenge 11 de febrer, a les 20.00, a la parròquia de Santa Susanna del Mercadal de Girona, Mons. Francesc Pardo presideix la missa amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes.

LLEIDA

- **PREGÀRIA.**— El **dijous 8 de febrer**, a les 20.00, vetlla de pregària del dia de la dona a la capella de l'IREL de Lleida. Organitza: Delegació de Pastoral Obrera.
- **CATEDRAL.**— El **diumenge 11 de febrer**, celebració de la festa de la Mare de Déu de Lourdes a la catedral de Lleida: a les 18.45, rosari de torxes amb processó per les naus de la seu; a les 19.00, eucaristia.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

- **SANTA CECÍLIA DE MONTSE-
RAT.**— El **divendres 9 de febrer**, a
les 16.00, a l'espai d'art Sean Scully,
audició comentada per Oriol Pérez
Treviño *La Passió segons sant Mateu*.
- **DIACONAT.**— El **diumenge 11 de
febrer**, a les 19.00, el bisbe Agustí
Cortés ordena diaca el seminarista
Mario Pardo a la catedral de Sant
Feliu de Llobregat.

SOLSONA

- **CERVERA.**— El dilluns 5 de febrer,

Anuncis per paraules

DIVERSOS

DESCOBREIX premsa cristiana, ens
comunica, ens uneix, ens enforteix.

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.
També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES **x 15 €** **IMPORT TOTAL**

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ C. P.

TELÈFON DNI/CIF

A 10x10 grid of empty squares, totaling 100 squares, for drawing.

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Mercedes Rodríguez, membre de la Delegació de Missions d'Àvila

«El cor de santa Teresa estava obert a tota la humanitat»

Rosa María Jané Chueca

El 15 d'octubre del 2017 va començar l'Any Jubilar Teresià. Des de la Delegació de Missions es va pensar a donar-li una dimensió missionera i així va sorgir la iniciativa «Quilòmetre Missioner». Per guanyar el Jubileu hi ha quatre rutes, en totes hi figuren els rètols de «Quilòmetre Missioner» perquè els pelegrins puguin, en aquest punt, iniciar la seva pregària pels missioners i les missions. Com explica Mercedes Rodríguez, membre de la Delegació de Missions d'Àvila, «aquest rètol està col·locat un quilòmetre abans d'un dels temples per on passen les rutes per trobar informació d'aquest quilòmetre i de la Delegació de Missions». Actualment estan col·locats en dues rutes: «Del bressol al sepulcre», a un quilòmetre de Fontiveros, i a la «De la salut», a un quilòmetre de Bonilla de la Sierra. A la primavera se'n col·locaran a les altres rutes.

Com sorgeix aquesta iniciativa?

Un pelegrinatge comporta temps de pregària, per un mateix i pels altres (sobretot pels més necessitats). Aquí és on entra la dimensió missionera: demanar al Senyor pels pobres de la terra i per les persones que els cuiden i acompanyen, entre ells els nostres 82 missioners. Uns missioners que, impulsats pel mateix esperit que santa Teresa, han volgut sortir a difondre l'alegria de l'Evangeli. Ells són també caminadors, andarecs, pels cinc continents. Volíem unir l'esperit missioner amb l'Any Jubilar Teresià, fer presents els nostres missioners en aquest Any de Gràcia. Que els avilesos i totes les persones que fan les rutes els recordin i resin per ells.

Quina relació tenia Teresa de Jesús amb els missioners?

Santa Teresa és considerada la monja «andarega», caminadora. Va recórrer molts quilòmetres per Espanya; va ser una dona marcada per l'enviament de Jesús: «Aneu, doncs, i feu deixebles tota la gent batejant-la en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant.»

Aquest enviament impulsa les seves fundacions, il·lumina els seus llibres i li dona la força per perseverar. El cor de santa Teresa estava obert a tota la humanitat i anhelava que tots els homes i dones coneguessin i gaudissin de Déu, el seu desig era que moltes persones col·laborassin en aquesta missió. «Deseo grandísimo siento en mí, que tenga Dios personas que con todo desasimiento le sirvan y en nada de aquí

se detengan» (CC, 7). Aquest tarannà de Teresa posa de manifest que ella vivia l'eslògan de les missions: «Arrisca't.» Per a ella, el risc suposava «gaudir de Déu» i d'aquest goig i aquesta presència, en saben molt, els missioners.

De quina manera «Quilòmetre Missioner» ajudarà a donar una dimensió missionera a l'any jubilar?

Aquest any ens ofereix l'oportunitat d'experimentar l'alegria de ser estimats per Déu, el goig de la seva salvació, alegria i joia que tots els homes i dones haurien d'experimentar i a aquesta tasca dediquen la seva vida els homes i dones que, acollint la crida del Senyor, van sortir de la nostra terra d'Àvila, la terra de santa Teresa de Jesús, servint l'Evangeli per terres i cultures diferents de les seves. Missioners avilesos que estaran una miqueta més a prop nostre a través del «Quilòmetre Missioner».

Quins fruits li agradaria que donés el Jubileu en clau missionera?

Descobrir que les nostres comunitats, la nostra Església, o és missionera o no és el sagrament de Jesucrist a la terra. El Jubileu és sortir de les nostres «capelletes» parroquials, diocesanes i, fins i tot, nacionals, per anunciar i viure l'encontre amb Jesucrist i crear les condicions a tots els nivells per a aquesta trobada. Des de la Sagrada Escripura veiem que el Jubileu és una crida, «un toc de trompeta» (Lv 25) a la conversió personal i a la justícia social, a la igualtat, per tal que Déu sigui el centre de tot, i aquesta riquesa cal transmetre-la, donar-la a conèixer, fer-la missionera. Aquesta crida es fa present en Lc 4,16, 21; Mt 2,6; Rm 5,12-19... en molts textos que busquen superar l'esclavitud. Ens agradaria que el Jubileu no es quedés «només» en unes rutes ben fetes, en unes celebracions, en el fet de guanyar la indulgència, sinó que suposés una revolució interna, que fos un temps de gràcia i com que del que hi ha al cor, la boca se'n fa ressò, d'aquesta sorgís la missió, l'exigència de donar a conèixer als altres la gran riquesa i que sorgís l'exigència missionera.

«Les nostres comunitats, la nostra Església, o és missionera o no és el sagrament de Jesucrist a la terra»

Rauxa

Crist i l'Església

Eduard Brufau

Són molts els qui han decidit apartar-se de l'Església però sense renunciar a creure en Jesucrist. Tot sovint aquesta decisió es justifica argumentant que l'Església més aviat és una nosa que impedeix el desitjat desenvolupament espiritual; i, al cap i a la fi, el que compta és la relació personal amb Déu. Des d'aquesta perspectiva, l'allunyament de la institució eclesiàstica és vist com un pas necessari per arribar a la veritable trobada amb Crist.

Malgrat els sentiments nobles que poden motivar una decisió semblant, la pròpia experiència ens diu que aquest camí tard o d'hora du, inevitablement, també a l'allunyament de Crist. Perquè si bé és veritat que la fe cristiana no

es pot entendre sense la dimensió personal, és igualment veritat que sense comunitat, sense relació amb els germans, la fe en Déu es refreda i mor d'inanició. L'esfera personal necessita nodrir-se de la comunitària —dels sagraments, de la pregària litúrgica, de la vida comuna amb els germans—, perquè en solitari el cristià s'acaba tancant en ell mateix. No es pot ser cristià sense Església, i aquestes paraules no s'han d'entendre pas com una amenaça, sinó com una constatació vital; encara més, són una invitació a tots aquells que un dia van encetar un camí en solitari. A l'Església hi trobem la presència real, amorosa i gratuïta de Crist, i per aquesta raó les seves portes romanen sempre obertes.

Mans Unides

COMPARTEIX EL QUE IMPORTA

Ens passem la vida compartint.

#ComparteixElQueImporta

Planta-li cara a la fam.

mansunides.org

900 811 888

